

Załącznik nr 5 do Regulaminu konkursu

Instrukcja
do opracowania Studium wykonalności
– e-usługi w sektorze ochrony zdrowia

Nr naboru RPPK.02.01.00-IZ.00-18-004/20

Oś priorytetowa II Cyfrowe Podkarpackie
(priorytet inwestycyjny: 2c)

Działanie 2.1 Podniesienie efektywności i dostępności e-usług

grudzień 2019

Instrukcja została opracowana przez Instytucję Zarządzającą RPO WP 2014-2020 na podstawie uregulowań prawnych oraz metodologicznych właściwych dla perspektywy finansowej 2014-2020.

Autor: Grzegorz Topolewicz

Współpraca: Barbara Małkowska (procedury środowiskowe)
Jerzy Kędzior (zamówienia publiczne)
Marta Dadej

Spis treści

Wstęp	6
Czym jest studium wykonalności?	6
Dlaczego potrzebuję studium?	6
Zakres obowiązywania Instrukcji	7
Podstawa opracowania Instrukcji	7
1. Streszczenie	9
2. Przyczyny realizacji projektu	10
2.1. Opis uwarunkowań społeczno-gospodarczych występujących na obszarze oddziaływania projektu ...	10
2.2. Identyfikacja problemów beneficjentów projektu	10
3. Opis projektu	13
3.1. Cele projektu	14
3.2. Przedmiot i produkty projektu	15
3.3. Rezultaty projektu	17
3.4. Opis i ocena wariantów alternatywnych	19
3.5. Powiązania z innymi inwestycjami	22
4. Zakres rzeczowy projektu	23
4.1. Dostawy i roboty budowlane	23
4.2. Podział wydatków	24
4.3. Wdrożenie projektu	25
4.4. Lokalizacja	25
4.5. Dokumentacja	26
4.6. Specyfikacja działań podejmowanych w ramach promocji projektu	26
5. Uwarunkowania prawne i organizacyjne	28
5.1. Uwarunkowania wynikające z procedur zagospodarowania przestrzennego i prawa budowlanego	28
5.2. Zgodność z prawem zamówień publicznych	28
5.3. Pomoc publiczna	29
5.4. Inne uwarunkowania prawne	32
5.5. Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych	32
5.6. Zgodność projektu z zasadami równości szans i niedyskryminacji oraz równości szans kobiet i mężczyzn	33
5.7. Charakterystyka wnioskodawcy	35
5.8. Partnerzy i opis zasad partnerstwa	36
5.9. Opis podmiotu odpowiedzialnego za eksploatację przedmiotu inwestycji po jej zakończeniu	37
5.10. Doświadczenie	38
6. Analiza finansowa	40
6.1. Harmonogram realizacji	42
6.2. Nakłady inwestycyjne	43
6.3. Źródła finansowania	43
6.4. Koszty operacyjne	44
6.5. Analiza popytu	45
6.6. Przychody	46
6.7. Wartość rezydualna	47
6.8. Analiza wyniku finansowego – wskaźników finansowych	48
6.9. Dochody netto generowane przez projekt	49
6.10. Trwałość finansowa projektu	53
7. Analiza ekonomiczna	56
7.1. Korzyści zewnętrzne wynikające z realizacji projektu	56
7.2. Nakłady i koszty społeczno-gospodarcze związane z realizacją projektu	58
7.3. Analiza kosztów i korzyści	58
8. Analiza oddziaływania na środowisko	63
8.1. Formalno-prawna procedura wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	63
8.2. Zrównoważony rozwój i zmiany klimatu	64
8.3. Analiza pozostałych obszarów oddziaływania inwestycji na środowisko	65
8.4. Oddziaływanie projektu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody	65
9. Analiza ryzyka i wrażliwości	67
Załączniki:	69
1. Analiza finansowa i ekonomiczna w aktywnym arkuszu kalkulacyjnym	69
2. Arkusz do obliczania wydatków kwalifikowanych w projektach generujących dochody w arkuszu kalkulacyjnym	69

EDB	Ekwiwalent dotacji brutto, obliczony zgodnie z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 461)
Instrukcja	Instrukcja do opracowania <i>Studium wykonalności – e-usługi w sektorze ochrony zdrowia</i>
IZ RPO WP 2014-2020	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 – Zarząd Województwa Podkarpackiego
Podręcznik CBA	<i>Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects. Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020</i> , D. Sartori i inni, KE 2014
Rozporządzenie nr 2015/207	Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do (...) metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (załącznik III) (Dz. Urz. UE L 38 z 13.02.2015, s. 1 z późn. zm.)
Rozporządzenie nr 1303/2013	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 320 z późn. zm.)
Rozporządzenie nr 215/2014	Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) Nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 69 z 08.03.2014, s. 65 z późn. zm.)
Rozporządzenie nr 480/2014	Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE

	L 138 z 13.05.2014, s.5 z późn. zm.)
Rozporządzenie nr 651/2014	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, s. 1)
RPO WP 2014-2020 / Program	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
SWOT	Analiza pozwalająca na uporządkowanie mocnych i słabych stron przedsięwzięcia oraz szans i zagrożeń, które go dotyczą
SZOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
TIK	Technologie informacyjno-komunikacyjne (ang. ICT – <i>Information and Communication Technologies</i>)
Ustawa wdrożeniowa	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1431 z późn. zm.)
Wytyczne MliR	Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (MliR/2014-2020/7(3) z dnia 10 stycznia 2019 r.), dostępne do pobrania na stronie internetowej: https://www.mliir.gov.pl/strony/zadania/fundusze-europejskie/wytyczne/wytyczne-na-lata-2014-2020/wytyczne-w-zakresie-zagadnien-zwiazanych-z-przygotowaniem-projektow-inwestycyjnych-w-tym-projektow-generujacych-dochod-i-projektow-hybrydowych-na-lata-2014-2020/
Wytyczne w zakresie równości szans i niedyskryminacji	Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020, (MR/2014-2020/16(02) z dnia 5 kwietnia 2018 r.), dostępne do pobrania na stronie internetowej: https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-w-zakresie-realizacji-zasady-rownosci-szans-i-niedyskryminacji-oraz-zasady-rownosci-szans/

Wstęp

Czym jest studium wykonalności?

Studium wykonalności jest dokumentem, w którym przeprowadza się pogłębioną ocenę i analizę potencjału projektu. Ma ono wesprzeć proces decyzyjny poprzez obiektywne i racjonalne określenie jego mocnych i słabych stron oraz możliwości i zagrożeń z nim związanych, zasobów, jakie będą niezbędne do realizacji projektu, a także ocenę szans jego powodzenia.

Studium, opracowane zgodnie z niniejszą Instrukcją, powinno dawać jasne odpowiedzi na pytania dotyczące inwestycji opisanej we wniosku o dofinansowanie:

W przypadku realizacji jednego z kilku etapów większego zadania, studium wykonalności powinno uzasadniać celowość dofinansowania tego etapu, zgodnie z zasadą, że dofinansowanie może uzyskać projekt kompletny, który po zakończeniu będzie funkcjonował i dawał wymierne efekty.

Dlaczego potrzebuję studium?

Studium przedstawia uzasadnienie realizacji zaplanowanej inwestycji. Pozwala na głębszą analizę i refleksję, czy dany projekt jest najlepszym środkiem do osiągnięcia zaplanowanych celów i rozwiązania konkretnych problemów. Wymaga zastanowienia się nad możliwymi wariantami technicznymi i organizacyjnymi.

Prowadzi do oszacowania kosztów i korzyści wynikających z przedsięwzięcia, pozwala inwestorowi ustalić źródła finansowania, przyszłe koszty użytkowania oraz czy będzie on w stanie utrzymać je w przyszłości.

Istotnym elementem studium jest również analiza ryzyka, która pozwala na wczesne ustalenie najważniejszych zagrożeń, działań zaradczych lub – jeśli ryzyko jest zbyt duże – odstąpienie od realizacji albo poszukiwanie innego rozwiązania.

Studium jest obowiązkowym dokumentem wymagany przy ubieganiu się o dofinansowanie projektów infrastrukturalnych w ramach RPO WP 2014-2020.

Uwaga!

Należy unikać nadmiernego rozbudowywania opisów i podawania informacji zbędnych dla oceny wykonalności projektu.

Informacje powinny być konkretne i jednoznaczne, najlepiej poparte danymi liczbowymi.

Zakres obowiązywania Instrukcji

Niniejsza Instrukcja określa zakres studium wykonalności, które jest podstawowym dokumentem wymaganym przy ubieganiu się o dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WP 2014-2020.

Instrukcja obowiązuje wnioskodawców i instytucje zaangażowane we wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, jako załącznik do Regulaminu konkursu (przyjętego na podstawie art. 41 ustawy wdrożeniowej).

Instrukcja dotyczy dokumentacji projektów inwestycyjnych zgłaszanych do dofinansowania w zakresie określonym w SZOOP dla **osi priorytetowej II Cyfrowe Podkarpackie, działanie 2.1 Podniesienie efektywności i dostępności e-usług**, których zakres rzeczowy obejmuje wdrożenie e-usług dostępnych w ramach Podkarpackiego Systemu Informacji Medycznej (PSIM).

Wspierane inwestycje będą uwzględniały dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Układ treści Instrukcji jest odpowiedni do schematu układu treści w studium wykonalności danego projektu.

Zakres informacji wymaganych w studium wykonalności może być dodatkowo określony w regulaminie danego konkursu.

Uwaga!

Studium wykonalności należy przygotować w wersji elektronicznej, w formacie umożliwiającym przeszukiwanie treści tj. doc, docx, txt, pdf (wyeksportowany z edytora tekstu) wraz z analizą finansową i ekonomiczną oraz arkuszem do obliczania wydatków kwalifikowanych w projektach generujących dochód w aktywnym arkuszu kalkulacyjnym (xls,xlsx, ods).

Studium wykonalności powinno zawierać informację o autorze i firmie, która je wykonała.

Podstawa opracowania Instrukcji

Instrukcja powstała w celu doprecyzowania zakresu studium wykonalności, które powinno spełniać wymogi określone w:

- Rozporządzeniu nr 1303/2013,
- Rozporządzeniu nr 480/2014,
- Wytycznych MliR.

Pomocniczo mają również zastosowanie:

- Rozporządzenie nr 2015/207,
- *Podręcznik CBA*, 2014,
- Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe, Ministerstwo Środowiska, <http://klimada.mos.gov.pl/>,

- Wytyczne w zakresie równości szans i niedyskryminacji,
- obowiązujące przepisy i zasady rachunkowości,
- ogólnie przyjęte metody analiz finansowych i ekonomicznych.

Niektóre przykłady zaprezentowane w Instrukcji zostały opracowane na podstawie treści wniosków złożonych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013.

1. Streszczenie

Tytuł studium wykonalności powinien być tożsamy z tytułem projektu, którego dotyczy wniosek o dofinansowanie (p. A.3 formularza wniosku).

Tytuł powinien:

- być krótki,
- oddawać charakter projektu,
- umożliwiać odróżnienie od innych projektów danego wnioskodawcy lub innych podmiotów.

W streszczeniu powinien znaleźć się zwięzły przegląd podstawowych informacji o projekcie, m.in.:

- czego dotyczy projekt (przedmiot inwestycji),
- kto będzie go realizował,
- celu, w jakim będzie realizowany,
- efektów (produktów i rezultatów),
- czy należy on do kategorii projektów generujących dochód,
- czy jego dofinansowanie może stanowić pomoc publiczną lub jest realizowane w formie tzw. rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych.

Błędem jest rozpoczynanie prac nad studium od opracowania tego punktu. Należy tutaj zawrzeć podsumowanie, przegląd najważniejszych ustaleń i informacji. Dlatego praca nad tą częścią studium powinna być wykonana w ostatniej kolejności.

W opisie należy unikać terminów, definicji i zwrotów trudnych do zrozumienia przez osoby bez odpowiedniego przygotowania technicznego lub ekonomicznego.

Ponadto należy zamieścić najważniejsze dane finansowe dotyczące projektu. Zaleca się w tym celu wykorzystanie poniższej tabeli:

Wartość ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	
(kwota w zł)	(kwota w zł)	(kwota w zł)	(% wyd. kwalifik.)
Wkład UE	Wkład własny	Wydatki niekwalifikowalne	
(kwota w zł)	(kwota w zł)	(kwota w zł)	
EDB ¹			
(kwota w zł)			

Dodatkowo, w rozdziale należy umieścić skrócony opis projektu (maksymalnie 300 znaków) o charakterze informacyjnym (wizytówka projektu) zawierający również stronę www projektu.

¹ EDB należy podać w przypadku projektów objętych pomocą publiczną.

2. Przyczyny realizacji projektu

W rozdziale tym należy przedstawić przyczyny podjęcia realizacji projektu oraz określić problemy, jakie zostaną rozwiązane w wyniku realizacji zaplanowanych działań, zgodnie z poniższymi punktami.

Opis powinien zawierać najistotniejsze informacje i dane statystyczne odnoszące się do zakresu i typu projektu oraz takie, które mogą mieć wpływ na jego przewidywane skutki.

Przedstawiane argumenty należy poprzeć aktualnymi danymi statystycznymi (lub wieloletnimi trendami) oraz określić ich źródło.

Należy unikać nadmiernego rozbudowania wyżej wymienionych opisów oraz zamieszczania danych zbędnych z punktu widzenia problemów rozwoju TIK.

Bardzo często zdarza się, że autorzy studium wykonalności, w tym punkcie niepotrzebnie umieszczają obszerne fragmenty ogólnych dokumentów, takich jak strategie rozwoju gmin lub bazują na tekstach wypracowanych przy okazji sporządzania innych studiów wykonalności, także w innych regionach, w oparciu o inne wytyczne i instrukcje. Tymczasem punkt ten powinien być zwięzły, syntetyczny i konkretnie nawiązywać do opisywanego w studium przedsięwzięcia.

2.1. Opis uwarunkowań społeczno-gospodarczych występujących na obszarze oddziaływania projektu

Dotyczy informacji związanych z uwarunkowaniami przyrodniczymi oraz kontekstem społeczno-gospodarczym projektu.

W odniesieniu do projektów w ramach **osi priorytetowej II Cyfrowe, działania 2.1 Podniesienie efektywności i dostępności e-usług** należy między innymi określić:

- obszar objęty analizą (powierzchnia, lokalizacja, charakterystyka demograficzna, dane społeczne, ekonomiczne i finansowe);
- w zależności do rodzaju proponowanych działań m.in.:
  - struktura administracyjna, poziom skomplikowania procedur i liczba załatwianych spraw w ramach udzielanych świadczeń (ogółem i na poszczególnych poziomach dojrzałości e-usług publicznych),
  - dostępność do usług zdrowotnych (epidemiologia, diagnostyka, leczenie),
  - obecny stopień ucyfrowienia zasobów medycznych i wykorzystania TIK do obsługi pacjentów oraz konsultacji specjalistycznych w tym zakresie,
  - opis i dane statystyczne dot. pacjentów oraz udzielanych świadczeń (m.in. liczba hospitalizacji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r., sprawozdana do NFZ).

2.2. Identyfikacja problemów beneficjentów projektu

Należy wymienić oraz rzetelnie scharakteryzować wszystkie grupy interesariuszy/grupy docelowe (osób, instytucji, podmiotów gospodarczych itd.), które będą korzystały z tworzonych lub rozwijanych usług oraz zasobów, infrastruktury i wyposażenia przewidzianych do realizacji w ramach projektu.

W przedstawionej analizie należy uwzględnić potrzeby oraz możliwości i korzyści, jakie zostaną osiągnięte dzięki realizacji projektu dla wskazanych interesariuszy usług oraz grup docelowych, dla których udostępnia się cyfrowe informacje sektora publicznego.

Należy również precyzyjnie wskazać metodologię, dzięki której została przeprowadzona wymieniona identyfikacja potencjalnych grup odbiorców produktów projektu oraz ich potrzeb (zarówno aktualnych jak i prognozowanych) oraz wskazać czynniki mające wpływ na stopień wykorzystania powstałych usług i zasobów.

Punkt ten powinien również zawierać:

- opis i analizę problemów, które dotyczą bezpośrednich i pośrednich beneficjentów (ale tylko w kontekście przedmiotu projektu),
- opis związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy problemami,
- identyfikację problemów, które projekt ma rozwiązać lub może przyczynić się do ich rozwiązania,
- sposób, w jaki projekt (zakres rzeczowy) przełoży się na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.

Jeżeli, którykolwiek z wymienionych wyżej aspektów opisywany będzie szerzej, dokładniej i jednoznacznie w innych częściach studium wykonalności, w przedstawionym punkcie należy podać tylko odwołania do rozdziału i podrozdziału dokumentu.

Dokładniejszy opis w powyższym zakresie powinien znaleźć się w rozdziale 4 studium wykonalności.

Wskazówki:

- 1) Projekt zgłaszany do dofinansowania jest środkiem do rozwiązania zidentyfikowanych problemów. Cele i zakres inwestycji, które będą opisane w kolejnych rozdziałach, muszą ściśle odpowiadać na występujące problemy.
- 2) Problemy muszą być określone jako sytuacje negatywne,
- 3) Problemy mogą wynikać z niskiego stopnia dostępności do infrastruktury, świadomości wykorzystania TIK lub specyficznych potrzeb w zakresie e-usług, np. e-rejestracji i wymiany danych medycznych w zakładach opieki zdrowotnej, itp.
- 4) Problemem może być również niska funkcjonalność dotychczasowych e-usług. Należy zwrócić szczególną uwagę na ułatwienia dostępu dla osób niepełnosprawnych, funkcje interfejsu, intuicyjność działań, łatwość rejestracji użytkownika, możliwość załatwienia całej sprawy na odległość.
- 5) Problemem może być wysoka czasochłonność i koszty funkcjonowania „tradycyjnej” administracji, które ograniczają środki na działalność inwestycyjną i rozwój innowacyjnych rozwiązań wewnątrzadministracyjnych i dla pacjentów, itd.

Przykład:

Główne problemy będące przyczyną realizacji projektu dotyczą trzech grup beneficjentów projektu:

a) pacjenci ZOZ:

- niewystarczająca dostępność do świadczeń medycznych,
- niefunkcjonalny system informacji medycznej,
- niezadowalająca jakość świadczonych usług, która wynika z braku dostępności poszczególnych lekarzy do kartoteki pacjenta (utrudnione konsultacje pomiędzy lekarzami, konieczność kilkukrotnych wizyt jednego pacjenta),
- długi okres oczekiwania na rejestrację (przeciążenie linii telefonicznej, stale zajęta, brak pielęgniarki/rejestratorki, która obsługuje rejestrację);

b) personel medyczny ZOZ:

- brak dostępu do nowoczesnych technologii,
- nieefektywny system informacji o pacjentach;

c) personel zarządzający i organ założycielski ZOZ:

- niska konkurencyjność ZOZ na rynku usług medycznych w stosunku do podmiotów niepublicznych,
- niska efektywność pracy,
- niskie standardy bezpieczeństwa gromadzenia i przetwarzania chronionych danych,

- *brak systemu informatycznego zapewniającego eliminację blokowania przez pacjentów wolnych miejsc do lekarzy specjalistów,*
- *nieefektywny system kontroli jednostki poprzez brak bieżącego elektronicznego gromadzenia danych sprawozdawczych,*
- *małe możliwości monitorowania stanu zdrowia społeczeństwa i planowania działań prozdrowotnych.*

3. Opis projektu

Projekt powinien stanowić samodzielną (pod kątem operacyjności) jednostkę analizy. Oznacza to, że powinien on obejmować wszystkie zadania inwestycyjne, które sprawiają, że efektem realizacji projektu jest stworzenie w pełni funkcjonalnej i operacyjnej infrastruktury, bez konieczności realizacji dodatkowych zadań inwestycyjnych nieuwzględnionych w tym projekcie. Jeśli okazałoby się, że przedmiotowy projekt nie spełnia powyższego warunku (np. jest tylko jedną z faz większego przedsięwzięcia i nie jest operacyjny jako samodzielna jednostka) wówczas należy rozszerzyć przedmiot analizy o dodatkowe zadania inwestycyjne, które będą rozpatrywane całościowo, jako jeden projekt (...). Z drugiej strony, należy pamiętać, aby w sztuczny sposób nie rozszerzać zakresu projektu poprzez uwzględnianie zadań inwestycyjnych, które nie mają wpływu na zapewnienie operacyjności tego projektu, a ponadto mogą stanowić samodzielną jednostkę analizy, zaś ich cele nie są bezpośrednio powiązane z celami projektu.

- Wytoczne MliR

Projekt składa się z całej serii robót, działań lub usług, których celem jest wykonanie konkretnego zadania. Zadania powinny w istotny sposób wpływać na funkcje obiektu lub działalność wnioskodawcy/beneficjenta. Projekt powinien:

- a) posiadać sprecyzowany cel, na którego osiągnięciu się koncentruje,
- b) mieć spójny i skoordynowany charakter, posiadać określoną funkcję techniczną i czas realizacji,
- c) powinien obejmować wszystkie działania i wydatki, które umożliwiają jego samodzielne funkcjonowanie po ukończeniu.

W kolejnych punktach tego rozdziału studium należy opisać:

- w jakim celu zgłaszany jest projekt,
- co w jego wyniku powstanie,
- jakie będą jego efekty.

Opis ten będzie strategią wdrażania projektu. Określa ona uzasadnione cele, rezultaty projektu oraz niezbędne do ich osiągnięcia produkty. Rozdział może być uzupełniony przedstawieniem matrycy logicznej oraz analizy SWOT projektu.

Przykłady:

Poprawny

Projekt obejmuje cele i zadania związane z poprawą dostępności podstawowej opieki zdrowotnej poprzez uruchomienie e-usług oraz rozwój systemów informatycznych. Celami bezpośrednimi projektu są:

- 1) wdrożenie nowych e-usług: e-Informacji oraz e-Rejestracji,*
- 2) dostosowanie istniejącej infrastruktury teleinformatycznej do poziomu niezbędnego dla uruchomienia e-usług.*

Projekt powinien być skoncentrowany i w całościowy sposób rozwiązywać problem braku niezbędnej i nowoczesnej usługi elektronicznej.

Błędny

Projekt obejmuje modernizację sprzętu komputerowego, który jest użytkowany w placówce Podstawowej Opieki Zdrowotnej „A”. Dodatkowo wykonana zostanie przebudowa pomieszczenia dla serwerowni (...). Cele projektu są zgodne ze Strategią (...).

Projekt nie może dotyczyć tylko nabycia lub wytworzenia infrastruktury. Nie może zawierać przypadkowych lub fragmentarycznych działań. Pomimo, że mogą być one pośrednio potrzebne dla społeczności pacjentów oraz personelu medycznego, to nie tworzą spójnego projektu. Opisany w przykładzie błąd dotyczy niepowiązanych ze sobą działań, których jedynym wspólnym elementem jest to, że dotyczą sprzętu komputerowego. Efekty projektu będą rozproszone i nie pozwolą na konkretne rozwiązanie występujących problemów.

3.1. Cele projektu

W tym punkcie należy konkretnie określić po co zgłaszany jest projekt, dlaczego konieczne jest poniesienie znacznych nakładów finansowych i jakie są spodziewane efekty. Cele projektu powinny być logicznie powiązane z celami wskazanymi w RPO WP 2014-2020. W sposób szczególny uwzględnić należy cele związane z przeciwdziałaniem i adaptacją do zmian klimatu.

Cel to przyszły stan rzeczy, który jest planowany do osiągnięcia w następstwie podjętych działań. Cele wyrażają sens działania i powinny zostać określone w oparciu o analizę problemów (rozdział 2 studium wykonalności).

Cele projektu mogą być opisane w układzie:

- cel główny (strategiczny),
- cele szczegółowe.

Należy zwrócić uwagę, aby cele projektu zdefiniowane w analizie spełniały następujące założenia:

- a) jasno wskazywały, jakie korzyści społeczno-gospodarcze można osiągnąć dzięki wdrożeniu projektu,*
- b) były logicznie powiązane ze sobą (w przypadku, gdy w ramach projektu realizowanych jest jednocześnie kilka celów),*
- c) na tyle, na ile to możliwe, powinny zostać skwantyfikowane poprzez określenie wartości bazowych i docelowych oraz metodę pomiaru poziomu ich osiągnięcia,*
- d) były logicznie powiązane z ogólnymi celami odnośnych funduszy, tj. wymagane jest określenie zbieżności celów projektu z celami realizacji danej osi priorytetowej programu operacyjnego.*

- Wytyczne MliR

Cele powinny być zawsze związane z długoterminowymi korzyściami, które zostaną osiągnięte poprzez realizację projektu. W szczególności mogą one dotyczyć:

- poprawy warunków funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej,
- nowych i bardziej funkcjonalnych e-usług w obszarach e-zdrowia,
- poprawy interoperacyjności e-usług oraz zwiększenia poziomu dojrzałości do 3 stopnia,
- zwiększenia niezawodności funkcjonowania systemów informatycznych,
- bezpieczeństwa i ochrony danych,
- zarządzania i uzyskania oszczędności procesów administracyjnych i świadczonych usług,
- zmniejszenia wykluczenia cyfrowego,
- ułatwienia dostępu osób niepełnosprawnych do usług publicznych i umożliwienia takim osobom aktywnego udziału z życia społecznym.

Koniecznym warunkiem realizacji projektu będzie posiadanie jasnego i przemyślanego planu wykorzystania powstałej infrastruktury. Działania będą uwzględniały specyfikę regionalną i będą odnosiły się do zdiagnozowanych deficytów i potrzeb, z zachowaniem odniesienia do zasad ustalonych w ramach właściwych polityk krajowych. Należy uwzględnić:

- problematykę kompatybilności sprzętu i danych,
- zasady neutralności technologicznej,
- możliwe efekty synergii,
- spójność interwencji,
- długofalowe uwarunkowania rozwoju TIK.

Narzędziem, które umożliwi spełnienie wyżej wymienionych wymogów może być analiza metodą SMART, która wymaga sprawdzenia celów projektu pod względem podstawowych parametrów (wskaźników oddziaływania) oraz określa ramy czasowe ich osiągnięcia.

Analiza metodą SMART może mieć postać tabeli:

Specific (konkretny)	– czy cel jest ujęty w sposób konkretny?
Measurable (mierzalny)	– czy można zmierzyć poziom jego osiągnięcia?
Achievable/available (osiągalny)	– czy cel jest wyrażony liczbowo?
Realistic (realistyczny)	– czy cel jest możliwy do osiągnięcia w założonym zakresie i skali oddziaływania?
Timed (określony w czasie)	– czy cel jest określony w czasie?

Typowe błędy dotyczące określania celów projektu:

- 1) cele są faktycznie działaniami zaplanowanymi w projekcie, np.:
  - *celem projektu jest przebudowa i wyposażenie serwerowni...*
  - *celem projektu jest zakup oprogramowania...*
- 2) cele nie są mierzalne lub brak wskaźników pomiaru, np.:
  - *celem projektu jest przeciwdziałanie dysproporcjom w zakresie dostępu do informacji i wykorzystania Internetu...*
- 3) brak powiązania celów projektu ze zdiagnozowanymi problemami, jeśli wcześniej nie podano konkretnych problemów związanych z e-usługami.
- 4) cele są nieadekwatne do zakresu projektu i potrzeb odbiorców.

3.2. Przedmiot i produkty projektu

W niniejszym punkcie należy krótko opisać, co będzie przedmiotem projektu (efekty rzeczowe), przy wykorzystaniu danych liczbowych i podstawowych parametrów technicznych inwestycji.

Należy pamiętać o logicznym powiązaniu zakresu rzeczowego projektu z wcześniej opisanymi potrzebami i celami projektu. Uzasadnienie powinno obejmować funkcje rozwiązań technicznych/wyposażenia zaproponowanych w projekcie oraz wykazanie zbieżności i logiczne powiązanie rozwiązań wypracowanych w ramach projektu z celami projektu.

Należy mieć na uwadze, że w ramach działania 2.1 Podniesienie efektywności i dostępności e-usług RPO WP 2014-2020 projekty nie mogą dotyczyć utrzymania lub odtworzenia istniejących systemów informatycznych.

Jeżeli którykolwiek z wymienionych wyżej aspektów opisywany będzie szerzej, dokładniej i jednoznacznie w innych częściach studium wykonalności, w przedstawionym punkcie należy podać tylko odwołania do rozdziału i podrozdziału dokumentu.

Planowane przedsięwzięcie należy również opisać za pomocą wskaźników produktu ustalonych dla danego naboru wniosków o dofinansowanie. Wskaźniki produktu odnoszą się do bezpośrednich, materialnych efektów realizacji przedsięwzięcia, które można zmierzyć konkretnymi wielkościami fizycznymi.

Wskaźniki produktu są niezbędne do monitorowania postępu realizacji projektów i Programu. Określają one między innymi:

- liczbę uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne,
- liczbę podmiotów wykorzystujących TIK,
- liczbę obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- rozmiar przestrzeni dyskowej serwerowni.

Zaleca się przy tym zastosowanie tabeli, np. jak niżej:

Wskaźniki	Jednostka miary	Wartość docelowa
Wskaźniki kluczowe		
(nazwa) (czego dotyczy?, jakiego obiektu, wyposażenia?)	(jednostka)	(wartość)
Wskaźniki specyficzne dla programu		
Wskaźniki specyficzne dla projektu		

Informacje muszą być zgodne z wnioskiem o dofinansowanie.

W rozdziale należy wskazać opis sposobu pomiaru przyjętych wskaźników. Wartości uzyskanych produktów wynikać będą najczęściej z protokołów odbioru robót, dostaw i usług, inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej i innych dokumentów związanych z rozliczeniami inwestora z wykonawcą.

Wskaźniki produktu występują z dniem odbioru i przekazania inwestycji do użytkowania.

Poza określeniem wskaźników konieczne jest przedstawienie krótkiej informacji, czego dany wskaźnik dotyczy – zgodnie z zakresem danego projektu. Należy sprecyzować źródło pozyskiwania informacji do monitorowania realizacji projektu (nazwę dokumentu) oraz konkretnie uzasadnić planowane do uzyskania wartości wskaźników, a także zwrócić uwagę na rzetelne i wyważone planowanie ich wartości.

W przypadku projektów partnerskich należy dodatkowo wskazać, który partner odpowiada za osiągnięcie danego wskaźnika lub jakiej wartości częściowej, tj. należy przedstawić powyższe tabele odrębnie dla każdego partnera.

Wartość wskaźników produktu powinna wynikać z konkretnych dokumentów, które będą stanowiły wiarygodny ślad rewizyjny (np. protokoły odbioru). Sprawozdania z realizacji projektu i tym podobne dokumenty nie spełniają powyższego warunku. Należy zadbać, aby dokumenty te w swojej treści jednoznacznie potwierdzały fakt osiągnięcia wskaźników.

Ze szczególną uwagą i rzetelnością należy określić i uzasadnić wskaźniki produktu, które mają wpływ na dokonanie oceny jakościowej wniosku o dofinansowanie.

Ponadto należy zapewnić spójność podawanych danych z informacjami przedstawionymi we wniosku o dofinansowanie oraz załączniku nr 2 *Specyfikacja dotycząca kryteriów oceny merytorycznej jakościowej projektu*.

Brak osiągnięcia zaplanowanych wskaźników może wiązać się z koniecznością zwrotu części lub całości dofinansowania.

Przykład:

Wskaźniki	Jednostka miary	Wartość docelowa
Wskaźniki kluczowe		
<i>Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja [szt.]</i> <i>Wskaźnik dotyczy wdrożenia następujących e-usług:</i> 1) e-Rejestracja, 2) Elektroniczny Rekord Pacjenta. <i>Pomiar na podstawie protokołów odbioru.</i>	szt.	2

3.3. Rezultaty projektu

Rezultaty opisują wpływ zrealizowanego przedsięwzięcia na grupy docelowe (np. mieszkańców, pracowników administracji, personel zarządzający, podmioty gospodarcze) i otoczenie społeczno-ekonomiczne, uzyskany bezpośrednio po zakończeniu realizacji projektu. Wskaźniki rezultatów są niezbędne do monitorowania efektów realizacji projektów i Programu.

Wymagane jest podanie wskaźników ustalonych dla danego naboru wniosków o dofinansowanie. Wartości należy podać zgodnie z ustaloną dla danego wskaźnika jednostką miary.

W odniesieniu do projektów z zakresu tworzenia i rozwoju e-usług koniecznym jest wykazanie, że usługi uruchomione dzięki realizacji projektu będą powszechnie wykorzystywane, tzn. skierowane do licznej lub często korzystającej grupy odbiorców. Należy oszacować liczbę spraw załatwionych dzięki wprowadzeniu e-usług oraz wskazać, że istnieje duże prawdopodobieństwo, że będą one wykorzystywane przez znaczny odsetek danej grupy odbiorców.

Zaleca się przy tym zastosowanie tabeli, np. jak niżej:

Wskaźniki	Jednostka miary	Rok bazowy ... Wartość bazowa	Rok docelowy n ... Wartość docelowa	Rok docelowy n+1 ... Wartość wskaźnika w pierwszym roku po zakończeniu realizacji projektu
Wskaźniki kluczowe				
(nazwa) (czego dotyczy?) Pomiar na podstawie... (nazwa dokumentu)	(jednostka)	(wartość)	(wartość)	(wartość)
Wskaźniki specyficzne dla programu				
(nazwa) (czego dotyczy?) Pomiar na podstawie... (nazwa dokumentu)	(jednostka)	(wartość)	(wartość)	(wartość)
Wskaźniki specyficzne dla projektu				
(nazwa) (czego dotyczy?) Pomiar na podstawie... (nazwa dokumentu)	(jednostka)	(wartość)	(wartość)	(wartość)

W pozycji *rok bazowy* prezentowana jest wartość wskaźników według stanu sprzed realizacji projektu. Pokazywana wartość niektórych wskaźników powinna charakteryzować dotychczasowy stopień wykorzystania lub efektywność infrastruktury. Jeżeli projekt dotyczy nowej infrastruktury, nowych obiektów lub usług należy wpisać „0”.

Termin osiągnięcia zaplanowanej wartości wskaźników jest uzależniony od harmonogramu realizacji inwestycji. W kolumnie *Wartość docelowa* podajemy wartość docelową wskaźnika, której osiągnięcie będzie uznane za zrealizowanie wskazanego celu. Wartości docelowe należy podać:

- w terminie zakończenia rzeczowej realizacji projektu, jeśli wskaźnik można wykazać w tym okresie (rok docelowy n) lub
- w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego we wniosku o dofinansowanie (rok docelowy n+1).

Wartość docelową wskaźnika należy podać **tylko w jednym roku** – tym, w którym nastąpi faktyczne osiągnięcie wskaźnika (w drugiej kolumnie należy wpisać 0).

Rok docelowy n powinien być spójny z rokiem zakończenia realizacji projektu.

Wartości docelowe mierzone są w chwili:

- zakończenia realizacji inwestycji,
- w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji/porozumieniu o dofinansowaniu projektu lub – o ile wynika to ze specyfiki projektu – od uruchomienia przedsięwzięcia,
- w okresie trwałości projektu, na zasadach określonych przez IZ RPO WP 2014-2020 – w przypadku wskaźników, których termin realizacji został wydłużony na wniosek beneficjenta i za zgodą IZ RPO WP 2014-2020,
- w terminie określonym w umowie/decyzji/porozumieniu o dofinansowanie projektu.

Poza określeniem wskaźników konieczne jest przedstawienie krótkiego opisu, w którym należy określić, czego dany wskaźnik dotyczy – w odniesieniu do specyfiki danego projektu oraz sprecyzować źródło pozyskiwania informacji do monitorowania realizacji projektu (nazwę dokumentu), a także przedstawić konkretne uzasadnienie dla planowanych do uzyskania wartości wskaźników.

W przypadku projektów partnerskich należy dodatkowo wskazać, który partner odpowiada za osiągnięcie danego wskaźnika lub jakiej wartości częściowej, tj. należy przedstawić powyższe tabele odrębnie dla każdego partnera.

Wartość wskaźników rezultatu powinna wynikać z konkretnych dokumentów, które będą stanowić wiarygodny ślad rewizyjny (np. wydruki z systemu). Sprawozdania z realizacji projektu i tym podobne dokumenty nie spełniają powyższego warunku.

Podobnie jak w przypadku wskaźników produktu, należy mieć na uwadze konieczność uzyskania zaplanowanych wartości. Należy zapewnić spójność podawanych danych z informacjami przedstawionymi we wniosku o dofinansowanie oraz załączniku nr 2 *Specyfikacja dotycząca oceny merytorycznej jakościowej projektu*.

Inwestycja musi zostać uzasadniona potrzebami w zakresie zastosowania usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną i oczekiwanym popytem na te usługi.

Przykład:

W 2018 r., w SPZOZ „X” wszelkie rejestracje pacjentów odbywały się drogą telefoniczną lub poprzez kontakt osobisty. Prace związane z rozbudową systemu teleinformatycznego i wdrożeniem nowej e-usługi zakończone zostaną 15 października 2019 r. Odbiory potwierdzą do 15 listopada 2019 r.

Wartość wskaźników rezultatu dotyczących liczby załatwionych spraw poprzez udostępnioną on-line usługę publiczną oraz udziału e-rejestracji w ogólnej liczbie rejestracji zostanie osiągnięta w 2020 roku.

<i>Wskaźniki</i>	<i>Jednostka miary</i>	Rok bazowy 2018 <i>Wartość bazowa</i>	Rok docelowy <i>n</i> 2019 <i>Wartość docelowa</i>	Rok docelowy <i>n+1</i> 2020 <i>Wartość wskaźnika w pierwszym roku po zakończeniu realizacji projektu</i>
Wskaźniki kluczowe				
Liczba załatwionych spraw poprzez udostępnioną on-line usługę publiczną [szt./rok] <i>Pomiar na podstawie wydruku z systemu informatycznego.</i>	szt.	0	0	3000
Wskaźniki specyficzne dla projektu				
Udział e-rejestracji w ogólnej liczbie rejestracji [%] <i>Pomiar na podstawie wydruku z systemu informatycznego oraz zestawienia wszystkich rejestracji:</i> <i>Liczba e-rejestracji: 3000</i> <i>Liczba wszystkich rejestracji: 7500</i> <i>$(3000/7500) * 100\% = 40\%$</i>	%	0	0	40%

3.4. Opis i ocena wariantów alternatywnych

1) Na wnioskodawcy spoczywa obowiązek wykazania, że wybrany przez niego wariant realizacji projektu reprezentuje najlepsze spośród wszelkich możliwych alternatywnych rozwiązań.

2) W tym celu wnioskodawca powinien przeprowadzić analizę wykonalności, analizę popytu oraz analizę opcji (rozwiązań alternatywnych).

3) Celem analizy wykonalności jest zidentyfikowanie możliwych do zastosowania rozwiązań inwestycyjnych, które można uznać za wykonalne m.in. pod względem technicznym, ekonomicznym, środowiskowym i instytucjonalnym.

(...)

Po przeprowadzeniu analizy wykonalności, analizy popytu oraz analizy opcji wnioskodawca powinien dokonać wyboru rozwiązania do zastosowania i sformułować jego uzasadnienie.

- Wytoczne MliR

Wnioskodawca powinien opisać:

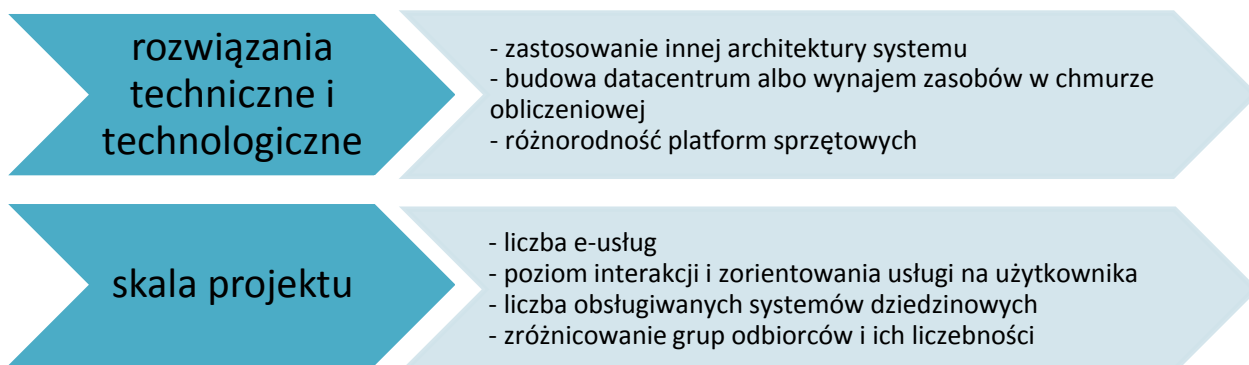
- jakie rozważał sposoby rozwiązania problemów opisanych w rozdziale 2 studium wykonalności,

- jakie są ich uwarunkowania, zalety i wady,
- dlaczego wybrano wariant objęty wnioskiem o dofinansowanie.

Należy odnieść się do alternatywnych możliwych rozwiązań zakresu projektu (czyli alternatywnego projektu). Należy rozpatrywać wariantowe rozwiązania dotyczące:

- zakresu i metody rozwiązania problemu (np. zastosowanie innego rodzaju technologii i sprzętu),
- skali projektu.

Jeżeli projekt dotyczy nowych systemów, e-usług oraz towarzyszącej im infrastruktury, należy szczegółowo przeanalizować warianty polegające na adaptacji lub modernizacji istniejącego oprogramowania.

Niewystarczająca będzie analiza:

- która dotyczy tylko porównania wariantu bezinwestycyjnego z wariantem wybranym do realizacji,
- finansowania takiej samej inwestycji za pomocą kredytu,
- różnych rozwiązań technicznych, które nie są związane z istotnymi różnicami uwarunkowań prawnych, dostępności, kosztów i efektów przedsięwzięcia.

Podczas oceny wariantów alternatywnych należy przede wszystkim określić:

- konieczne do poniesienia nakłady i koszty przyszłej eksploatacji,
- w jakim stopniu rozwiązanie alternatywne pomoże rozwiązać problemy opisane w rozdziale 2 studium wykonalności,
- jakie są uwarunkowania i czy jest ono możliwe do realizacji.

A. Podstawową metodą służącą porównaniu wariantów alternatywnych jest analiza dynamicznego kosztu jednostkowego (DGC). Jest ona wymagana dla projektów o wartości wydatków kwalifikowanych równej lub większej niż 4 mln zł.

Dynamiczny koszt jednostkowy DGC (*Dynamic Generation Cost*) opisuje, jakie mogą być koszty przedsięwzięcia przypadające na efekty związane z użytkowaniem infrastruktury. Obliczany jest z uwzględnieniem dyskontowania przepływów pieniężnych za pomocą wzoru:

$$DGC = p_{EE} = \frac{\sum_{t=0}^{t=n} \frac{KI_t + WE_t}{(1+i)^t}}{\sum_{t=0}^{t=n} \frac{EE_t}{(1+i)^t}}$$

p_{EE}	cena za jednostkę miary rezultatu
KI_t	nakłady inwestycyjne poniesione w danym roku
WE_t	wynik finansowy etapu eksploatacji – koszty operacyjne skorygowane o ewentualne przychody
i	stopa dyskontowa
t	rok, przyjmuje wartości od 0 do n
EE_t	miara rezultatu

Okres analizy kosztów przedsięwzięcia powinien odpowiadać okresowi referencyjnemu analizy finansowej projektu.

Jako miarę rezultatu należy przyjąć:

Typ projektu	Miara rezultatu	Jednostka
<ul style="list-style-type: none"> Wdrożenie e-usług dostępnych w ramach Podkarpackiego Systemu Informacji Medycznej (PSIM)	Liczba załatwionych spraw poprzez udostępnioną on-line usługę publiczną [szt./rok]	szt./rok

B. W przypadku projektów o wartości wydatków kwalifikowanych poniżej 4 mln zł należy dokonać porównania poszczególnych wariantów w oparciu o kryteria jakościowe.

Przykładowe kryteria analizy:

- wymagane do poniesienia nakłady i koszty zapewnienia trwałości organizacyjnej, technicznej i finansowej,
- uwarunkowania (prawne, organizacyjne itd.) i realność realizacji,
- wprowadzanie nowych usług i funkcji,
- dostępność dla osób niepełnosprawnych,
- poziom dojrzałości e-usług publicznych,
- dostępność e-usług publicznych,
- wpływ projektu na usprawnienie procesów realizowanych przez podmioty lecznicze,
- stopień udostępnienia zasobów,
- funkcjonalność zaplanowanych rozwiązań,
- zapewnienie bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych,
- wpływ na rozwój gospodarczy (np. promocję regionu, rozwój przedsiębiorczości i usług w obrębie obiektu),
- wzrost jakości życia (np. podniesienie umiejętności użytkowania TIK mieszkańców, poprawa efektywności działania podmiotów ochrony zdrowia, itp.),
- wpływ inwestycji na problematykę zmian klimatu (np. czy warianty przewidują działania związane z ograniczaniem lub adaptacją do zmian klimatu)².

Analiza tego typu powinna uwzględniać krótkie uzasadnienie oraz punktową ocenę spełnienia kryterium dla poszczególnych zaproponowanych wariantów. Poszczególnym kryteriom można przy tym przypisać określoną wagę, tj. współczynnik ważności danego kryterium w porównaniu do pozostałych. Preferowane powinno być rozwiązanie, które uzyska najwyższą łączną ocenę.

Przykład:

	<i>Kryterium 1</i>	<i>Kryterium 2</i>	<i>Kryterium 3</i>	<i>Suma punktów</i>
Wariant 1	...	...	...	...
Wariant 2	...	...	...	...
Wariant 3	...	...	...	...

Analiza w takiej formie może również stanowić uzupełnienie analizy DGC.

² Dodatkowe informacje dotyczące analizy wariantów alternatywnych w związku z wymogami adaptacji i przeciwdziałania zmianom klimatu zawierają: *Poradnik Ministerstwa Ochrony Środowiska w zakresie przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, 2015 oraz *Non-paper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient*, Komisja Europejska, http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/docs/non_paper_guidelines_project_managers_en.pdf

3.5. Powiązania z innymi inwestycjami

Wnioskodawca powinien opisać powiązania z innymi projektami podmiotów publicznych, w szczególności powinien wykazać, że produkty projektu nie powielają tych, które są eksploatowane lub tworzone w innych projektach realizowanych lub zrealizowanych przez wnioskodawcę lub inne podmioty.

W przypadku wdrożenia i rozwoju e-usług w sektorze ochrony zdrowia należy wykazać, że:

- moduły, usługi, udostępniane zasoby cyfrowe, nie powielają już istniejących lub planowanych do uruchomienia usług,
- ich realizacja wygeneruje efekt synergii z istniejącymi lub innymi planowanymi e-usługami (jeżeli dotyczy).

Powiązania pomiędzy poszczególnymi usługami powinny być przedstawione w formie schematu, który zawierał będzie podstawowe cechy systemów oraz określał zakres i sposób wymiany danych pomiędzy nimi.

Należy również opisać, czy realizacja projektu jest uzależniona od zakończenia innych przedsięwzięć. Jeżeli do funkcjonowania projektu zgłaszanego do RPO WP 2014-2020 potrzebne są usługi lub infrastruktura, która była przedmiotem projektów finansowanych z funduszy europejskich w latach 2007-2013 lub 2014-2020 (lub z innych źródeł), wnioskodawca powinien wykazać, że są one gotowe (dokonano ich odbioru i uruchomiono wszystkie związane z nimi usługi i funkcjonalności), a w przypadku zaniechania lub opóźnień w ich realizacji – czy i jakie podjęto środki zaradcze.

Ponadto, jeżeli w ramach realizacji projektu oczekuje się współpracy z inną jednostką (sytuacja taka dotyczy również telekonsultacji medycznych z wykorzystaniem Elektronicznej Platformy Współpracy ZOZ), koniecznym jest wskazanie takiego podmiotu oraz określenie na czym taki udział miałby polegać.

W przypadku projektów z zakresu e-zdrowia konieczne jest wskazanie czy projekt jest uzupełnieniem/rozwinięciem krajowych oraz regionalnych platform medycznych oraz czy jest z nimi kompatybilny. Projekty polegające na dostosowaniu systemów informatycznych świadczeniodawców do wymiany z Systemem Informacji Medycznej muszą wykazać komplementarność oraz brak powielania funkcjonalności:

- przewidzianych w krajowych platformach (P1 i P2),
- realizowanych w ramach platformy regionalnej (Regionalnym Centrum Informacji Medycznej – RCIM).

Wnioskodawcy, którzy działają w publicznym i niepublicznym systemie ochrony zdrowia muszą wykazać, że jednym z elementów projektu jest obowiązkowa integracja z RCIM. Należy opisać:

- jaka jest podstawa integracji,
- zakres i datę integracji,
- w jaki sposób będzie ona egzekwowana,
- w jaki sposób będzie monitorowana jej trwałość.

Tytułu projektu (zakres)	Wartość całkowita	Źródła i wartość dofinansowania	Okres realizacji	Uzasadnienie związku z projektem
...	...	...	...	...

4. Zakres rzeczowy projektu

4.1. Dostawy i roboty budowlane

Uwaga!

Zakup sprzętu informatycznego jest dopuszczalny wyłącznie jako element uzupełniający w projekcie, niezbędny do budowy, modernizacji systemu teleinformatycznego, a przeprowadzona analiza wskazuje niedostępność zasobów.

Każdy zakup infrastruktury teleinformatycznej i nieinformatycznej musi zostać uzasadniony celami projektu.

Zgodnie z Regulaminem konkursu w przypadku zakupu urządzeń medycznych dopuszcza się wyłącznie zakup sprzętu na potrzeby tworzenia elektronicznej dokumentacji medycznej lub dokumentacji medycznej w postaci elektronicznej lub wdrożenia telekonsultacji.

Zakup sprzętu medycznego może zostać uznany za wydatek kwalifikowany, gdy spełnione są łącznie poniższe przesłanki:

- planowany do zakupu sprzęt medyczny musi być ściśle powiązany z wdrażanymi w podmiocie leczniczym e-usługami, tj. elektroniczną dokumentacją medyczną (lub dokumentacją medyczną w postaci elektronicznej) lub telekonsultacjami z zakresu kardiologii/geriatrii; planowane do zakupu urządzenia muszą wynikać ze wskazanych w Regulaminie aktów prawnych, tj. Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w zakresie wymagań sprzętowych dla świadczenia usług zdrowotnych, Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego oraz Zarządzenia nr 63/2015/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 30 września 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju świadczenia zdrowotne kontraktowane odrębnie;
W przypadku telekonsultacji dopuszcza się możliwość zakupu przez jednostkę świadczącą usługi POZ sprzętu umożliwiającego zapis badań niezbędnych dla ich wykonania.
- kwalifikowany będzie zakup urządzeń medycznych służących wyłącznie realizacji świadczeń, które były udzielane przez podmiot leczniczy według stanu na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie – np. zakup urządzeń do poradni tworzonych po dniu złożenia wniosku będzie niekwalifikowany.

W związku z powyższym w niniejszym podrozdziale należy wykazać spełnienie powyższych przesłanek dla każdego z planowanych do zakupu urządzeń medycznych.

Szczegółowe informacje dotyczące ilości i rodzajów (typów) sprzętu i oprogramowania planowanego do zakupu oraz opis głównych parametrów technicznych należy zamieścić w specyfikacji dostaw (załącznik nr 9 do wniosku o dofinansowanie).

W tym rozdziale należy również opisać warunki zakupu/najmu/leasingu środków trwałych, dostawy i montażu. W szczególności uzasadnić czy:

- są one niezbędne do osiągnięcia celów projektu,
- wybrano najbardziej optymalną formę ich pozyskania (zakup, leasing itd.).

Uwaga!

Realizacja robót budowlanych jest dopuszczalna tylko w zakresie niezbędnym do świadczenia e-usług, które powinny być głównym przedmiotem projektu.

W wyjątkowych przypadkach projekt informatyczny może być związany z realizacją robót budowlanych (np. adaptacja pomieszczenia dla serwerowni, która będzie *data center* dla danej e-usługi lub systemu, albo instalacja infrastruktury sieciowej niezbędnej do obsługi danej aplikacji). Należy wówczas zamieścić:

- opis techniczny robót budowlanych, które objęte są wnioskiem o dofinansowanie,
- uzasadnienie potwierdzające konieczność wykonania danego zakresu robót,
- opis robót, które będą realizowane, ale nie są objęte dofinansowaniem.

Informacje niezbędne w niniejszym punkcie pochodzić będą w pierwszej kolejności z posiadanej przez wnioskodawcę dokumentacji technicznej. Należy jednak wybrać informacje najistotniejsze.

Opis musi pozwalać na identyfikację głównych elementów (obiektów, instalacji), które w ramach projektu zostaną zbudowane i zainstalowane.

Opis powinien dotyczyć tylko informacji najważniejszych, gdyż głównym źródłem danych na temat szczegółowych rozwiązań jest dokumentacja techniczna.

Jeżeli nie wszystkie wydatki na roboty budowlane w projekcie mogą być kwalifikowane do dofinansowania należy jednoznacznie wskazać:

- jakie roboty nie są kwalifikowane (zakres, powierzchnia, funkcje),
- przyczynę braku kwalifikowalności,
- metodę wyłączenia (zakres, % powierzchni, stopień wykorzystania itd.).

W przypadku dostaw, które nie zostały jeszcze zrealizowane, w specyfikacji nie należy podawać nazw własnych lub innych parametrów wskazujących na producenta, gdyż mogłoby to naruszyć zasadę konkurencji w planowanych do przeprowadzenia zamówieniach.

Punkt ten nie dotyczy urządzeń technicznych, których parametry opisane są w dokumentacji budowlanej. Odrębny opis dostaw powinien być przedstawiony w sytuacji, gdy w projekcie budowlanym określono zakres dostaw wyposażenia ruchomego, które realizowane będą w ramach jednego zamówienia z robotami budowlanymi.

4.2. Podział wydatków

W rozdziale należy rozbić i uzasadnić sposób podziału poszczególnych wydatków projektu na główne kategorie i nazwy wydatków zdefiniowane we wniosku o dofinansowanie w części D.3.

Należy przedstawić kalkulację uwzględniającą:

- rozbiecie i uzasadnienie wydatków według głównych zadań ujętych we wniosku o dofinansowanie,
- opis metodologii kalkulacji i obliczenie wartości wydatków, np. głównych zadań wniosku o dofinansowanie,
- wartość kosztów jednostkowych (jeśli występują).

Kalkulacja może mieć formę tabeli uzupełnionej odpowiednim opisem i uzasadnieniem.

Jeżeli część wydatków nie może być kwalifikowana, należy konkretnie uzasadnić:

- czego takie wydatki dotyczą,
- jaka jest ich wartość,

- podać przyczynę braku kwalifikowalności oraz metodę oszacowania ich wartości.

4.3. Wdrożenie projektu

W ramach punktu, wnioskodawca powinien przedstawić informacje na temat struktury organizacyjnej zarządzania projektem. Należy odnieść się w szczególności do zagadnień związanych z:

- zespołem projektowym, strukturą organizacyjną zarządzania projektem, podziałem na role i zadaniami poszczególnych członków zespołu, sposobem komunikacji w projekcie;
- jeżeli we wdrożeniu projektu będą brały udział podmioty zewnętrzne (np. inżynier kontraktu), należy wskazać sposób ich wyboru, finansowania oraz podać, jaki będzie zakres ich obowiązków;
- systemem zarządzania jakością, który będzie związany z różnymi obowiązkami koniecznymi do wykonania celem osiągnięcia wymaganego poziomu jakości;
- systemem zarządzania ryzykiem;
- systemem kontroli w projekcie.

Jeżeli w okresie eksploatacji projektu, efekty realizacji przedsięwzięcia zostaną przekazane operatorowi należy opisać warunki jego finansowania, przekazania i użytkowania w rozdziale 5.9. *Opis podmiotu odpowiedzialnego za eksploatację przedmiotu inwestycji po jej zakończeniu.*

4.4. Lokalizacja

W punkcie tym należy wskazać położenie produktów specjalistycznych nabywanych / modernizowanych (oprogramowanie, sprzęt) w ramach projektu. W przypadku, gdy w projekcie przewidziano prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne i/lub zakup sprzętu niezbędnego do funkcjonowania danej e-usługi, należy podać lokalizację terenu lub obiektu (budynku, budowli), którego dotyczy projekt (adres, nr działki, miejscowość) wraz z opisem dotychczasowych i planowanych funkcji.

W odniesieniu do obiektów kubaturowych, należy jednoznacznie określić tytuły prawne do nieruchomości wraz z dokumentami.

Można w tym celu wykorzystać tabelę:

Lp.	Nr działki	Obręb ewidencyjny	Adres	Nazwa obiektu	Tytuł prawny
1.	...	...	...	...	...

Dopuszcza się możliwość posiadania prawa do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane (lub cele projektu w przypadku dostaw lub usług) na podstawie:

- własności,
- współwłasności (za zgodą wszystkich współwłaścicieli),
- użytkowania wieczystego,
- trwałego zarządu,
- ograniczonego prawa rzeczowego,
- innego stosunku zobowiązaniowego, który przewiduje uprawnienie do wykonywania robót i obiektów budowlanych lub dysponowania nimi na cele projektu, w przypadku dostaw/usług.

W sytuacji braku prawa własności, wnioskodawca powinien opisać, w jaki sposób zagwarantował możliwość wykonania i utrzymania trwałości projektu (przez okres realizacji projektu i minimum 5 lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta lub w okresie ustalonym zgodnie z przepisami o pomocy publicznej).

Należy również zwrócić uwagę na ograniczenia lokalizacyjne i preferencje terytorialne, które określono w kryteriach oceny merytorycznej dla projektów realizowanych w ramach działania 2.1 RPO WP 2014-2020. W tym punkcie należy przedstawić konkretne i jednoznaczne uzasadnienie tego, czy przedsięwzięcie spełnia warunki lokalizacji lub uzyskania dodatkowych punktów.

4.5. Dokumentacja

Należy określić:

- zakres dokumentacji i/lub usług przewidzianych do realizacji w ramach projektu (czego dotyczy i dlaczego jest niezbędna),
- czy stanowi ona wydatek kwalifikowany w projekcie,
- zasady kalkulacji ceny usługi.

W studium wykonalności należy wymienić wszystkie usługi, które są niezbędne do prawidłowego przygotowania i realizacji projektu.

Przykład:

Projekt wdrożenia e-usług w sektorze ochrony zdrowia związany jest z zamówieniem następujących usług:

Nazwa, zakres	Wartość	Wydatek kwalifikowany w projekcie
Opracowanie koncepcji technicznej projektu	... zł	TAK
Opracowanie studium wykonalności	... zł	TAK
Usługi doradztwa prawnego podczas procedur przetargowych	... zł	NIE
Usługi obsługi finansowo-księgowej projektu	... zł	NIE
Szkolenia pracowników w zakresie obsługi wdrożonych e-usług	... zł	TAK
Szkolenia pokazowe dla mieszkańców (potencjalnych pacjentów)	... zł	NIE

Wartość usługi doradztwa prawnego podczas procedur przetargowych ustalono na podstawie rozeznania rynku jako wartość ryczałtową za doradztwo przy przeprowadzeniu jednego postępowania.

4.6. Specyfikacja działań podejmowanych w ramach promocji projektu

Każdy beneficjent otrzymujący wsparcie z funduszy polityki spójności zobowiązany jest do informowania opinii publicznej o tym, że realizacja danego przedsięwzięcia była możliwa między innymi dzięki unijnej pomocy finansowej (art. 115-177 oraz załącznik XII rozporządzenia nr 1303/2013).

W punkcie należy zamieścić:

- opis sposobów promocji projektu realizowanego ze środków publicznych, w tym współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- kalkulację kosztów działań promocyjnych,
- informację, czy stanowią one wydatek kwalifikowany w projekcie.

Obowiązki związane z promocją źródeł finansowania projektu określa załącznik nr 6 do umowy o dofinansowanie (*Obowiązki informacyjne beneficjenta*).

Zgodnie z obowiązującymi dokumentami IZ RPO WP 2014-2020 wydatki kwalifikowane w zakresie promocji mogą być tylko wydatki na wykonanie:

- tablic informacyjnych,
- tablic pamiątkowych,

- trwałych plakatów.

Wydatki na tablice informacyjne i pamiątkowe są kwalifikowane w projektach, w których wartość dofinansowania przekracza 500 tysięcy EUR.

Wydatki związane z innymi działaniami informacyjno-promocyjnymi wnioskodawca pokrywa ze środków własnych.

Przykład:

W ramach realizacji projektu wdrożenia e-Rejestracji oraz telekonsultacji geriatrycznej realizowane będą następujące działania promocyjne:

Nazwa, zakres	Wartość	Wydatek kwalifikowany w projekcie
<i>Wykonanie 1 tablicy informacyjnej oraz 1 tablicy pamiątkowej</i>	<i>... zł</i>	<i>TAK</i>
<i>Organizacja spotkania informacyjnego dla mieszkańców</i>	<i>... zł</i>	<i>NIE</i>
<i>Promocyjny artykuł prasowy</i>	<i>... zł</i>	<i>NIE</i>

Informacja o projekcie zostanie również zamieszczona na stronie internetowej beneficjenta. Dodatkowo strona internetowa powstała w wyniku realizacji projektu oraz dokumenty związane z realizacją projektu będą oznaczone wymaganymi logotypami Programu, przy czym nie stanowi to odrębnego wydatku w projekcie.

5. Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Realizacja projektu wymaga spełnienia szeregu wymagań oraz uzyskania uzgodnień lub pozwoleń właściwych organów administracyjnych. W rozdziale niniejszym należy opisać uwarunkowania prawne oraz zasady organizacji prac dotyczących przygotowania, realizacji oraz późniejszego użytkowania nowej e-usługi/infrastruktury.

5.1. Uwarunkowania wynikające z procedur zagospodarowania przestrzennego i prawa budowlanego

Punkt ten dotyczy tylko projektów, w których elementem jest realizacja robót budowlanych. W takiej sytuacji należy przedstawić informację na temat wszystkich wymaganych do realizacji projektu (odpowiednio według jego zakresu):

- decyzji w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego/decyzji o warunkach zabudowy,
- zgodności lokalizacji projektu z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- decyzji pozwolenia na budowę,
- zgłoszeń robót budowlanych,
- decyzji (uzgodnień) wymaganych na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 z późn. zm.).

Należy przedstawić informację o stopniu zaawansowania prac związanych z wydaniem prawomocnego pozwolenia na budowę/zgłoszenia robót (m.in. planowana data uzyskania/data wydania uprawomocnienia) oraz opracowaniem wymaganej dokumentacji budowlanej. Jeśli zakres projektu objęty jest kilkoma pozwoleniami lub przewidziane prace stanowią fragment szerszego zakresu objętego pozwoleniem, należy opisać i wyjaśnić zaistniałą sytuację. Punkt dotyczy także pozwoleń wydawanych na podstawie przepisów szczególnych (np. ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg, w zakresie budowni przeciwpowodziowych itd.).

Punkt nie dotyczy projektów dotyczących wyłącznie zakupu wyposażenia, kampanii promocyjnych i innych projektów niewymagających pozwoleń i realizacji robót budowlanych.

5.2. Zgodność z prawem zamówień publicznych

W niniejszym punkcie należy scharakteryzować rodzaj i przedmiot każdej z zaplanowanych procedur udzielania zamówień publicznych (zarówno na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1843) jak i *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, w tym:

- robót budowlanych,
- dostaw wyposażenia,
- usług,
- dokumentacji technicznej i budowlanej,
- nadzoru inwestorskiego,
- promocji,
- opracowania studium wykonalności,
- opracowania koncepcji technicznej projektu.

Informacje powinny być zgodne z wnioskiem o dofinansowanie.

Informacje można przedstawić w formie tabeli.

Należy mieć przy tym na uwadze:

- art. 32 ust. 2 ustawy prawo zamówień publicznych, który zabrania dzielenia zamówienia na części lub zaniżania wartości zamówienia w celu uniknięcia procedur przetargowych,
- art. 29, który nakazuje opisać przedmiot zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń,
- fakt, że większość korekt finansowych w okresie 2007-2013 nałożonych w ramach RPO WP dotyczyła procedur zamówień publicznych.

Jeżeli wnioskodawca zamierza realizować zamówienie zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, należy zapoznać się z dokumentem pn. *Zamówienia udzielane w ramach Projektów. Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020*. Dokument dostępny jest na stronie internetowej RPO WP 2014-2020 pod adresem: [http://www.rpo.podkarpackie.pl/images/dok/2018/pliki/Zam%C3%B3wienia udzielane w ramach projekt%C3%B3w.pdf](http://www.rpo.podkarpackie.pl/images/dok/2018/pliki/Zam%C3%B3wienia%20udzielane%20w%20ramach%20projekt%C3%B3w.pdf).

W przypadku wskazania trybów nieprzetargowych, należy podać dodatkowe, istotne informacje, np. uzasadnić, dlaczego wybrano dany tryb postępowania lub umieścić informację o niepodleganiu przepisom ustawy *Prawo zamówień publicznych* wraz z podaniem uzasadnienia. W przypadku zamówień, których wartość nie przekracza, wyrażonej w złotych, równowartości kwoty 30 tys. euro lub udzielanych przez podmioty, w stosunku do których nie stosuje się ustawy *Prawo zamówień publicznych*, wnioskodawca – przystępując do określania zakresu wydatków kwalifikowanych w projekcie przewidzianym do współfinansowania ze środków EFRR w ramach RPO WP 2014-2020 – zobowiązany jest do dokonania uprzedniej analizy, czy zamówienie zostało udzielone zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Dopiero w przypadku potwierdzenia, że zamówienie zostało przygotowane i udzielone:

- w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów,
- w sposób umożliwiający terminową realizację zadań,
- w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań,
- w sposób zapewniający w szczególności zachowanie zasad równego traktowania wykonawców, przejrzystości, uczciwej konkurencji oraz dołożenia wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności przy wyłanianiu przez wnioskodawcę wykonawcy przedmiotowego zamówienia,
- zgodnie ze szczegółowymi regulacjami zawartymi w wyżej wymienionych Wytycznych,

możliwe jest włączenie takiego zamówienia w zakres wydatków kwalifikowanych w projekcie.

Wyżej wymienione zasady dotyczą również udzielenia zamówień publicznych w fazie realizacji projektu.

5.3. Pomoc publiczna

W rozdziale należy przedstawić informację czy i – ewentualnie – jaki zakres dofinansowania projektu objęty jest przepisami o pomocy publicznej. Wnioskodawca zobowiązany jest do wykonania analizy występowania pomocy publicznej.

Pomocą publiczną jest transfer zasobów przypisywany władzy publicznej, o ile transfer ten spełnia łącznie następujące warunki:

- stanowi przysporzenie dla danego podmiotu na warunkach korzystniejszych niż rynkowe,
- jest selektywny – uprzywilejowuje określone podmioty lub wytwarzanie określonych dóbr,
- zakłóca konkurencję lub grozi zakłóceniem konkurencji,
- wpływa na wymianę gospodarczą.

Wnioskodawca powinien odnieść się szczegółowo do każdej, wyżej wymienionej przesłanki. Zwłaszcza w przypadku gdy wnioskodawca uzna, iż któraś z wyżej wymienionych przesłanek nie jest spełniona (a więc projekt nie podlega regułom pomocy publicznej, np. z uwagi na brak możliwości zakłócenia konkurencji czy wpływu na wymianę handlową), konieczne jest przedstawienie jak najbardziej szczegółowego uzasadnienia tego stanowiska.

Podczas analiz można skorzystać z:

- informacji zamieszczonych na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (https://uokik.gov.pl/pomoc_publiczna.php),
- wyszukiwarki decyzji Komisji Europejskiej w zakresie pomocy publicznej (http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?clear=1&policy_area_id=3)

Nie stanowi udzielenia pomocy publicznej dofinansowanie na rzecz podmiotu wykonującego działalność leczniczą, jeżeli udzielanie świadczeń zdrowotnych finansowane jest ze środków publicznych. Przez udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, rozumieć należy sytuację, w której podmiot leczniczy wykorzystuje infrastrukturę w minimum 80 % do działalności leczniczej w ramach NFZ.

Analizując kwestie dotyczące pomocy publicznej należy wziąć pod uwagę również zapisy *Komunikatu Komisji – Zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (Dz.U.UE.C.2016.262.1).

Zgodnie z punktem 207 Zawiadomienia KE w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (2016/C 262/01): w przypadkach infrastruktury podwójnego wykorzystania, jeżeli jest ona prawie wyłącznie wykorzystywana do celów działalności niegospodarczej, Komisja uważa, że finansowanie takiej infrastruktury może w całości wykraczać poza zakres zasad pomocy państwa, pod warunkiem że użytkowanie do celów działalności gospodarczej ma charakter czysto pomocniczy, tj. działalności bezpośrednio powiązanej z eksploatacją infrastruktury, koniecznej do eksploatacji infrastruktury lub nieodłącznie związanej z podstawowym wykorzystaniem o charakterze niegospodarczym.

Uznaje się, że taka sytuacja ma miejsce, gdy działalność gospodarcza pochłania takie same nakłady jak podstawowa działalność o charakterze niegospodarczym, takie jak materiały, sprzęt, siła robocza lub aktywa trwałe. Działalność gospodarcza o charakterze pomocniczym musi mieć ograniczony zakres, w odniesieniu do wydajności infrastruktury.

Przykładem działalności gospodarczej o charakterze pomocniczym może być okazjonalny wynajem przez organizację badawczą sprzętu i laboratoria partnerom przemysłowym.

Komisja uważa także, że finansowanie publiczne zwykłej infrastruktury (takiej jak restauracje, sklepy lub płatne parkingi), znajdującej się w otoczeniu obiektów wykorzystywanych niemal wyłącznie do prowadzenia działalności niegospodarczej, zazwyczaj nie wywiera żadnego wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi, ponieważ ta zwykła infrastruktura raczej nie będzie przyciągać klientów z innych państw członkowskich i jest mało prawdopodobne, aby wpływ jej finansowania na inwestycje transgraniczne lub przedsiębiorczość transgraniczną był większy niż marginalny.

(...) W tym względzie użytkowanie infrastruktury do celów gospodarczych można uznać za działalność pomocniczą, jeżeli wydajność przydzielana co roku na taką działalność nie przekracza 20 % całkowitej rocznej wydajności infrastruktury.

Jeśli beneficjent dofinansowania prowadzi w niewielkim zakresie komplementarną działalność gospodarczą przy użyciu infrastruktury związanej z jej głównym przeznaczeniem niegospodarczym (np. finansowanym z NFZ) to w tym zakresie nie jest traktowany jako przedsiębiorca, zgodnie z warunkami opisanymi w punkcie 207 zawiadomienia Komisji. W sytuacji gdy odpłatne usługi medyczne (np. e-Rejestracja pacjentów komercyjnych, przeprowadzenie badania EKG w ramach telekonsultacji kardiologicznej, itp.) mają udział do 20 % w całości prowadzonej działalności leczniczej w ramach systemu NFZ to można uznać, że działalność komercyjna jest marginalna, nie wpływa na unijną wymianę handlową i udzielane dofinansowanie nie stanowi pomocy publicznej.

Należy również zapoznać się z wyjaśnieniami UOKiK w zakresie występowania pomocy publicznej przy finansowaniu podmiotów leczniczych.

W związku z powyższym należy opisać, na czym będzie polegała działalność pomocnicza i podstawowa zgodnie z definicją zawartą w § 11 Regulaminu konkursu.

Należy przedstawić:

- dane dotyczące liczby pacjentów lub liczby świadczeń, w tym komercyjnych, potwierdzających nieprzekroczenie 20% progu wykorzystania sprzętu i oprogramowania na działalność pomocniczą;
- podstawy założeń potwierdzających treść załącznika nr 22 *Oświadczenie o wykorzystaniu sprzętu/oprogramowania nabytego w ramach projektu* do Instrukcji przygotowania załączników do wniosku o dofinansowanie realizacji projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- opis w jaki sposób będzie mierzona i monitorowana wydajność infrastruktury objętej przedmiotem projektu.

Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu, za adekwatne kryterium pozwalające na wykazanie zachowania 20% progu i ustalania proporcji należy uznać (wskazać) liczbę świadczeń lub liczbę pacjentów, a nie przychody generowane przez jeden (w ramach NFZ) i drugi (komercyjny) rodzaj działalności. Dwudziestoprocentowy próg określony dla pomocniczej i dodatkowej działalności gospodarczej należy odnosić do powstałej infrastruktury i/lub zakupionego wyposażenia w ramach projektu, a nie do całokształtu działalności danego podmiotu

Należy wskazać konkretne dokumenty i dane historyczne w oparciu, o które wnioskodawca ustalił wyżej wskazaną 20% proporcję (np. w oparciu o prognozy zasobów, itp.), oraz które będą przedmiotem kontroli spełnienia wyżej wymienionego warunku. Wybór przedmiotowego kryterium powinien być zgodny z zakresem (obszarem) działalności wykonywanej w oparciu o zakres rzeczowy objęty projektem.

Zachowanie wyżej wymienionej proporcji na działalność pomocniczą i dodatkową jest wymagane i musi być utrzymane w okresie cyklu życia inwestycji (okres amortyzacji zasadniczych aktywów – dominujących w projekcie – będących przedmiotem inwestycji). Utrzymanie sposobu wykorzystywania infrastruktury musi trwać co najmniej przez cały okres amortyzacji infrastruktury oraz musi być weryfikowane w cyklach rocznych.

Mając na uwadze powyższe, należy szczegółowo opisać:

- sposób utrzymania wyżej wskazanej proporcji przez okres realizacji projektu, okres trwałości i okres amortyzacji aktywów w projekcie, (np. odrębne ewidencje na sprzęt lub wyposażenie wykorzystywane do działalności gospodarczej);
- sposób prowadzenia dokumentacji finansowo-księgowej (w której koszty, finansowanie i przychody będą wyraźnie rozdzielone) oraz wskazać inne dokumenty, na podstawie których będzie można potwierdzić proporcje wykorzystania infrastruktury objętej projektem do prowadzenia działalności gospodarczej lub niegospodarczej (np. wydruki rejestrujące czas wykorzystania urządzeń);
- sposób monitorowania wykorzystywania infrastruktury w okresach rocznych.

Należy pamiętać o zachowaniu spójności zapisów z treścią załącznika nr 22 *Oświadczenie o wykorzystaniu sprzętu/oprogramowania nabytego w ramach projektu do wniosku o dofinansowanie projektu.*

5.4. Inne uwarunkowania prawne

W niniejszym rozdziale należy przedstawić gotowość do realizacji projektu w istniejącym otoczeniu prawnym.

Należy przedstawić informację, czy realizacja inwestycji wymagała (lub jest uzależniona od) przeprowadzenia szczególnych postępowań związanych np. z:

- prawami autorskimi i pokrewnymi,
- ochroną danych osobowych oraz danych niejawnych i tajnych różnych kategorii,
- informacją publiczną, informacją w ochronie zdrowia, informacją gospodarczą i innymi rodzajami informacji,
- bezpieczeństwem systemów teleinformatycznych,
- warunkami środowiskowymi, geologicznymi i geotechnicznymi, istnieniem stref ochronnych,
- warunkami technicznymi i bezpieczeństwa pożarowego,
- innymi warunkami (np.: związanymi z bezpieczeństwem budowli) lub wynikającymi np. ze stwierdzonych przez upoważnione organy administracyjne znacznych przekroczeń stężeń zanieczyszczeń itd.

W przedstawionej analizie należy uwzględnić wymogi przepisów ustawy z 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 408 z późn. zm.) oraz ustawy z 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 700 z późn. zm.) i jej aktów wykonawczych.

Jeżeli realizacja projektu wymaga uzyskania dodatkowych pozwoleń/decyzji/innych dokumentów, należy podać informację o terminie uzyskania (lub przypuszczalnym terminie uzyskania danego dokumentu).

5.5. Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych

Podczas podejmowania decyzji o dofinansowaniu projektu istotne są informacje wskazujące na spójność przedsięwzięcia z dokumentami o charakterze strategicznym w wymiarze krajowym, regionalnym i lokalnym.

W tym punkcie należy potwierdzić zgodność projektu z wymogami dokumentów strategicznych wskazanych w punkcie 19 Limity i ograniczenia w realizacji projektów oraz w kryteriach dopuszczających oceny formalnej SZOOP dla poszczególnych działań RPO WP 2014-2020.

Ustalenia wynikające z analizy mogą mieć formę tabeli:

Nazwa dokumentu (strategii, programu, planu)	Uzasadnienie zgodności projektu ze strategią (planem)
...	...

Należy przy tym uwzględnić, w szczególności:

- Strategię Rozwoju Kraju do 2020,
- Strategię Innowacyjności i Efektywności Gospodarki,
- Strategię Sprawne Państwo (SSP),
- Strategię UE Morza Bałtyckiego,

- Program Strategicznego Rozwoju Bieszczad,
- Program Strategiczny Błękitny San,
- Strategię Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020,
- Regionalną Strategię Innowacji Województwa Podkarpackiego,
- Program Zagospodarowania Przestrzennego Województwa,
- Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa,
- Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020).

oraz – jeśli dotyczy:

- strategię rozwoju lokalnego.

5.6. Zgodność projektu z zasadami równości szans i niedyskryminacji oraz równości szans kobiet i mężczyzn

Zasada równości szans i niedyskryminacji: umożliwienie wszystkim osobom – bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną – sprawiedliwego, pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia na jednakowych zasadach.

Należy opisać przewidziane w projekcie działania i oddziaływania przedsięwzięcia w zakresie zasady równości szans i niedyskryminacji, które powinny być przestrzegane na każdym etapie realizacji projektu.

Informacje w zakresie zasad równości szans i zapobiegania dyskryminacji oraz promowania równouprawnienia kobiet i mężczyzn przedstawione są w **Wytycznych w zakresie równości szans i niedyskryminacji**, w tym w **załączniku nr 2 do wyżej wymienionych Wytycznych pn. Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020** (dalej: Standardy).

I. Zasada zapobiegania dyskryminacji

Należy opisać zgodność projektu z horyzontalną zasadą niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. W szczególności należy opisać, czy projekt nie ogranicza równego dostępu do zasobów (towarów, usług, infrastruktury) ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

W przypadku osób z niepełnosprawnościami, niedyskryminacyjny charakter projektu oznacza konieczność stosowania zasady uniwersalnego projektowania i racjonalnych usprawnień zapewniających dostępność oraz możliwości korzystania ze wspieranej infrastruktury. Konieczność opisanie sposobów zapewnienia dostępności dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności wynika z Rozporządzenia 1303/2013. Co do zasady, wszystkie produkty projektów realizowanych ze środków EFRR (produkty, towary, usługi, infrastruktura) są dostępne dla wszystkich osób, w tym również dostosowane do zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Szczególnie istotne jest przeanalizowanie możliwości wystąpienia negatywnych skutków realizacji pomocy w postaci ograniczonego dostępu osób z niepełnosprawnościami do rezultatów wsparcia. Należy pamiętać, że pomimo iż projekt może nie zakładać bezpośredniej pomocy osobom o różnych potrzebach funkcjonalnych, to jednak trwałe efekty takich projektów, jak np. wybudowana droga czy rozwiązania z zakresu TIK, będą służyć wszystkim, również osobom z niepełnosprawnościami.

Infrastruktura wytworzona/udoskonalona w ramach projektów powinna być zgodna z koncepcją uniwersalnego projektowania, bez możliwości odstępstw od stosowania wymagań prawnych w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnością wynikających z obowiązujących

przepisów budowlanych. Należy opisać zakres dostosowań uwzględnionych w projekcie lub potwierdzić w formie opisu, że obiekty objęte dofinansowaniem są w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Standardy regulują dostępność w tych obszarach, gdzie nie jest ona uregulowana innymi przepisami lub innymi standardami. Informacja o stosowaniu przez beneficjenta innych standardów musi być wyraźnie wskazana.

Należy mieć na uwadze, iż ocena wsparcia określonego Standardami będzie polegała na sprawdzeniu zgodności założeń wniosku o dofinansowanie projektu z adekwatnymi standardami, a w przypadku projektów i ich produktów nieobjętych zakresem standardów dostępności ocenie będzie podlegać czy zaproponowane przez wnioskodawcę rozwiązania zapewniające dostępność tych produktów oparte zostały o koncepcję uniwersalnego projektowania.

W ramach opisu dostępności inwestycji w zakresie spełniania przez projekt Standardów dostępności należy przedstawić (w formie tabelarycznej) opis/odniesienie się do zaplanowanych rozwiązań zapewniających zgodność produktów projektu ze Standardami dostępności adekwatnych do zakresu i charakteru projektu, z odniesieniem się do konkretnych zapisów załącznika nr 2 do Wytucznych.

Uwaga!

Nie należy przepisywać określonych w Wytucznych standardów, natomiast należy wskazać jednoznaczne odniesienie np. do konkretnych punktów, nr stron, nazw rozwiązań wskazanych w Standardach dostępności.

Przykład opisu dostępności inwestycji (produktów powstałych w wyniku realizacji projektu):

L.p.	Element zakresu projektu/produkt *	Wskazanie standardów dostępności dla polityki spójności 2014-2020, z którym zapewniona zostanie zgodność poszczególnych elementów zakresu projektu (produktów projektu); ewentualne uwagi
1.	Strona internetowa	Zamieszczenie audiodeskrypcji plików multimedialnych (str. 126), Automatyczna sygnalizacja błędu w formularzu (str. 135)
2.	Dokumentacja elektroniczna	Alternatywne wersje dokumentacji w postaci pliku dźwiękowego (str. 149)
3.		
itd.		

*Adekwatne do zakresu projektu

II. Równość szans kobiet i mężczyzn

Zasada równości szans kobiet i mężczyzn ma prowadzić do podejmowania działań na rzecz osiągnięcia stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki oraz gdy mają oni równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju), z których mogą korzystać. Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci.

Należy opisać zgodność projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn, w szczególności czy projekt nie ogranicza równego dostępu do zasobów (towarów, usług, infrastruktury) ze względu na płeć.

Dopuszczalne jest uznanie neutralności projektu w stosunku do niniejszej zasady. O neutralności można mówić jednak tylko wtedy, kiedy w ramach projektu wnioskodawca wskaże szczegółowe uzasadnienie, dlaczego dany projekt nie jest w stanie zrealizować jakichkolwiek działań w zakresie spełnienia wyżej wymienionej zasady, a uzasadnienie to zostanie uznane przez oceniających projekt za trafne i poprawne.

Zasady te powinny być przestrzegane na każdym etapie realizacji projektu.

5.7. Charakterystyka wnioskodawcy

Należy dokonać krótkiego opisu podmiotu zgłaszającego projekt, w tym: formę prawną, strukturę wewnętrzną, liczbę personelu, dane dotyczące organu założycielskiego i zadania statutowe, z których m.in. wynikać będzie możliwość realizacji projektu.

Należy również przedstawić informację czy wnioskodawca zalicza się do kategorii mikro-, małych, średnich lub dużych przedsiębiorstw na podstawie Załącznika I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie włączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r.).

Należy również przedstawić informację (dotyczącą umów na udzielanie świadczeń zdrowotnych w ramach kontraktu z NFZ posiadanych przez wnioskodawcę) na temat rodzaju, wartości, czasu trwania, zakresu świadczeń, itp.

Dalsze informacje powinny odnosić się do sposobu zorganizowania działań związanych z:

- przygotowaniem inwestycji,
- zgłoszeniem i obsługą wniosku o dofinansowanie,
- podpisaniem umowy,
- procedurami przetargowymi i zawieraniem umów z wykonawcami,
- nadzorem technicznym,
- rozliczeniami finansowymi,
- odbiorami częściowymi i końcowym,
- przekazaniem inwestycji do użytkowania i jej użytkowaniem,
- zapewnieniem trwałości projektu i osiągnięcia zaplanowanych celów.

Informacje można podać w formie tabeli lub schematu, np.:

Zadanie	Podmiot, zakres działań
<i>Przygotowanie inwestycji</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Zespół informatyczny – przygotowanie audytu procesów biznesowych, rekomendacji i dokumentacji techniczno-funkcjonalnej e-usług, – Dyrektor placówki – podpisanie umowy, – Księgowa – rozliczenia finansowe, – ...
...	– ...

Uwaga!

W przypadku projektów, których dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, w tym punkcie studium należy przedstawić jednoznaczną informację, czy wnioskodawca nie znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej.

Definicje i szczegółowe informacje dotyczące „trudnej sytuacji ekonomicznej” opisane zostały w:

- Wytycznych KE dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, s. 1),

- Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014,
- Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1).

5.8. Partnerzy i opis zasad partnerstwa

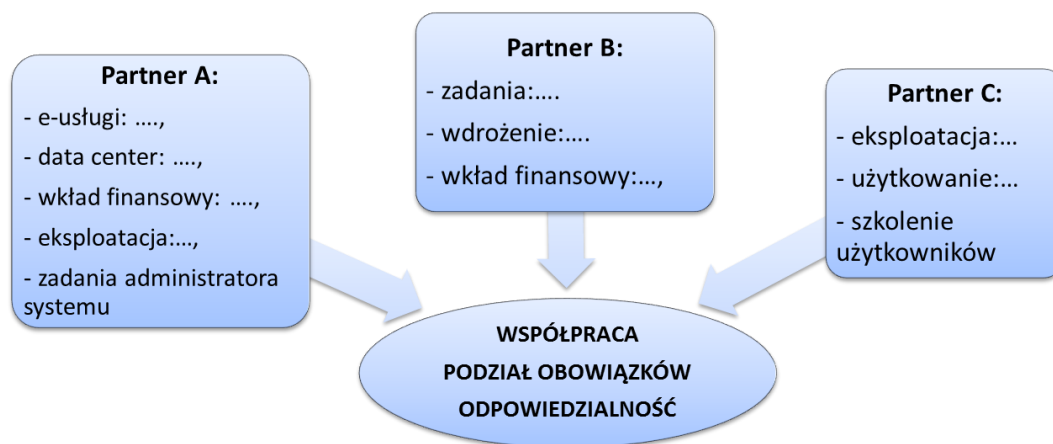
Unia Europejska promuje przedsięwzięcia realizowane przy współpracy wielu podmiotów i zaangażowanie ich w przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i ocenę projektów.

Partnerstwo powinno dotyczyć nie tylko uzyskania konkretnego produktu w projekcie, ale również osiągnięcia i utrzymywania rezultatów. Atutami współpracy przy realizacji projektu może być możliwość wymiany informacji, zwiększenie zaangażowania instytucji publicznych i społecznych, lepszego poznania celów i uwarunkowań projektu, objęcie działaniami szerszego terytorium lub grupy społecznej.

W przypadku, gdy projekt realizowany jest z udziałem innych podmiotów, należy podać podstawowe informacje o partnerach projektu oraz scharakteryzować zakres ich zaangażowania oraz kompetencje związane z jego realizacją.

W szczególności należy opisać:

- podstawę prawną współpracy (umowę, porozumienie administracyjne – czy zostały zawarte w drodze procedur określonych w ustawie wdrożeniowej i zgodnie z Regulaminem konkursu; krótko opisać procedurę wyboru partnera będącego podmiotem spoza sektora finansów publicznych);
- główne prawa i obowiązki partnera (-ów) związane z realizacją projektu, w tym:
  - o zadania dotyczące określenia celów, zakresu i przygotowania inwestycji,
  - o procedur wyboru wykonawców,
  - o udziału finansowego i zasad rozliczeń pomiędzy partnerami, wykonawcą i IZ RPO 2014-2020,
  - o odbiorów,
  - o eksploatacji,
  - o monitorowania efektów,
- kwestie własności i finansowania produktów projektu w okresie wymaganej trwałości projektu (5 lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta).

W przypadku konkretnych projektów występować mogą sytuacje specyficzne, które należy opisać. Analiza może być uzupełniona tabelami, grafami, aby ułatwić zrozumienie podziału obowiązków pomiędzy partnerami.

Współpraca z partnerami może być istotnym atutem projektów, zwłaszcza w zakresie:

- wykorzystania danych cyfrowych (poddanych digitalizacji, GIS),
- zwiększenia funkcjonalności i liczby odbiorców e-usług,

- jakości i dostępności e-usług publicznych,
- poziomu funkcjonowania służby zdrowia, a także usprawnienie kontroli procesów zarządczych w tym obszarze.

W przypadku projektów partnerskich w odpowiednich rozdziałach studium wykonalności należy zamieścić odrębne informacje dotyczące partnera wiodącego i pozostałych partnerów, analogicznie do formularza do wniosku o dofinansowanie.

Zgodnie z art. 33 ustawy wdrożeniowej i Regulaminem konkursu „podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych dokonuje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów. Podmiot ten, dokonując wyboru, jest obowiązany w szczególności do:

- 1) ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów;
- 2) uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;
- 3) podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera”.

Wybór partnerów spoza sektora finansów publicznych powinien być dokonywany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu partnerskiego.

Jeżeli wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania wyżej wymienionych procedur dotyczących wyboru partnera spoza sektora finansów publicznych, należy w treści rozdziału wykazać zgodność procedury wyboru partnera ze wskazanymi warunkami wynikającymi z wyżej wymienionej ustawy i Regulaminu konkursu, powołując się przy tym na konkretne działania (wraz ze wskazaniem dat) jakie zostały zrealizowane w celu wyłonienia partnera w projekcie.

Umowa partnerska lub porozumienie muszą być zawarte przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.

5.9. Opis podmiotu odpowiedzialnego za eksploatację przedmiotu inwestycji po jej zakończeniu

Niniejszy rozdział powinien zawierać informacje służące do ustalenia i oceny, czy wnioskodawca jest w stanie zrealizować projekt oraz ma możliwość efektywnego zarządzania nim w przyszłości.

- 1) Przede wszystkim należy określić, jaki podmiot będzie zarządzał infrastrukturą powstałą w wyniku realizacji projektu. Jeżeli będzie to inny niż wnioskodawca podmiot – operator, należy:
  - wyjaśnić przyczyny i korzyści takiego rozwiązania,
  - opisać sposób wyboru podmiotu eksploatującego, jego formę prawną i strukturę własnościową, jak również zakres nadzoru wnioskodawcy,
  - określić formę prawną przekazania funkcji związanych z użytkowaniem danej infrastruktury,
  - wskazać, czy przekazanie będzie bezpłatne czy za odpłatnością.
- 2) W studium należy uzasadnić, w jaki sposób wnioskodawca (lub operator) sprostą wymaganiom związanym z bieżącym utrzymaniem infrastruktury i utrzymaniem celów projektu. Najważniejsze kwestie to:

Zdolność do użytkowania projektu należy analizować w kontekście całego okresu referencyjnego, a nie tylko wymaganego okresu trwałości projektu (5 lat od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta lub w okresie ustalonym zgodnie z przepisami o pomocy publicznej – art. 71 Rozporządzenia nr 1303/2013).

Przyjęte założenia powinny być zgodne z analizą finansową projektu (np. wynagrodzeń własnych, aktualizacji zasobów i oprogramowania, licencji, serwisu i obsługi, źródłami finansowania działalności).

W niniejszym rozdziale należy wskazać prognozowany roczny koszt utrzymania, w tym koszty:

- inwestycji odtworzeniowych,
- usług obcych, w tym media,
- wynagrodzeń własnych,
- opłaty licencyjne.

5.10. Doświadczenie

Punkt dotyczy doświadczenia wnioskodawcy (partnerów) w zakresie realizacji i rozliczania projektów inwestycyjnych i prowadzeniu działalności związanej z zakresem i celem projektu.

- 1) W odniesieniu do doświadczeń inwestycyjnych należy skupić się na projektach o podobnej skali skomplikowania pod względem administracyjnym, rozliczeń finansowych i organizacyjnym.

Można zastosować tabelę:

Tytułu projektu (zakres)	Okres realizacji	Wartość całkowita	Źródła dofinansowania
...	...	...	...

Można również podać inne informacje – np. liczbę rozstrzyganych w ciągu roku postępowań przetargowych, liczbę prowadzonych inwestycji, kwotę środków pozyskanych z funduszy unijnych.

- 2) Należy ponadto opisać doświadczenie wnioskodawcy (operatora) w zakresie prowadzenia działalności związanej z zakresem i celami projektu – np. rejestrów danych o pacjentach, systemów wspomagania zarządzania, systemów finansowo-księgowych itd.

Podawane informacje powinny potwierdzać:

- przygotowanie praktyczne, które będzie niezbędne do danego typu e-usług i innych działań w projekcie,
- potencjał do prowadzenia tej działalności w założonej skali,
- zdolność do uzyskania założonych rezultatów projektu.

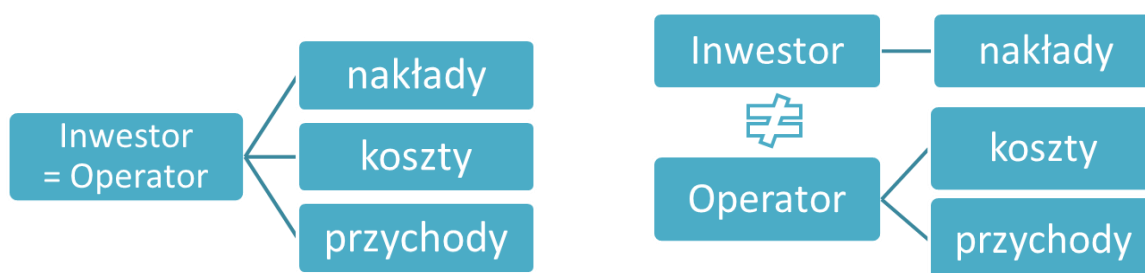
6. Analiza finansowa

Analizę należy przeprowadzić stosując wprost zapisy Wytycznych MliR.

IZ RPO WP 2014-2020, w celu ujednolicenia zasad i zachowania spójności przygotowywanych analiz przyjmuje następujące założenia:

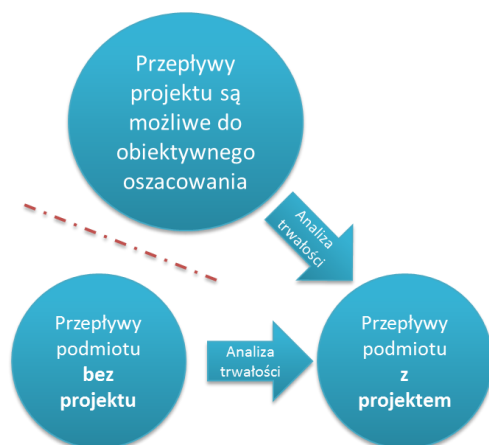
1) Metody analiz:

- analiza dokonywana jest zazwyczaj z punktu widzenia właściciela infrastruktury. W przypadku, gdy właściciel i operator infrastruktury są odrębnymi podmiotami, należy zastosować skonsolidowaną metodę analizy (patrz: podrozdział 7.5 Wytycznych MliR); istotne jest przy tym ustalenie zmian przepływów pieniężnych wywołanych realizacją projektu,

- analizę sporządza się przy użyciu metody standardowej lub złożonej. Wybór metody zależy od tego, czy możliwe jest oddzielenie strumienia przychodów projektu od ogólnego strumienia przychodów beneficjenta oraz czy możliwe jest oddzielenie strumienia kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych na realizację projektu od ogólnego strumienia kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych beneficjenta. Szczegółowe informacje w zakresie wyboru metody opracowania analizy finansowej przedstawiono w Wytycznych MliR (podrozdział 7.4),

Metoda standardowa

Najczęstsze zastosowanie:

- nowa e-usługa,
- rozpoczęcie nowej, odrębnej działalności.

Metoda złożona

Najczęstsze zastosowanie:

- zmiana, rozszerzenie funkcji systemu, e-usług,
- zmiana skali działalności.

2) Okres analizy:

- prognoza finansowa sporządzana musi być w okresach rocznych (1 styczeń – 31 grudzień),

- okres referencyjny powinien być liczony dla rocznych przedziałów, poczynając od roku rozpoczęcia realizacji projektu (np. rok rozpoczęcia robót budowlanych). Wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, w której wniosek o dofinansowanie został sporządzony na etapie, gdy realizacja projektu została już rozpoczęta. Wówczas rokiem bazowym jest rok złożenia wniosku o dofinansowanie (n, n+1, n+2 ... n+14),
- okres referencyjny obejmuje:
  - o dla projektów, których zakres rzeczowy obejmuje e-usługi, digitalizację zasobów, oprogramowanie, systemy, sprzęt komputerowy i urządzenia sieciowe – powinien obejmować 10 rocznych przedziałów, poczynając od roku rozpoczęcia realizacji projektu (np. roku rozpoczęcia robót budowlanych). Wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, w której wniosek o dofinansowanie został sporządzony na etapie, gdy realizacja projektu została już rozpoczęta. Wówczas rokiem bazowym jest rok złożenia wniosku o dofinansowanie (n, n+1, n+2 ... n+9),
  - o wynosi 15 lat, jeśli elementem projektu jest inna niż wymieniona wyżej infrastruktura teleinformatyczna (n, n+1, n+2 ... n+14),
- przepływy związane z realizacją projektu (np. nakłady na przygotowanie projektu), poniesione przed rokiem złożenia wniosku o dofinansowanie powinny zostać uwzględnione w analizie w wartościach niezdyskontowanych.

3) Dyskontowanie:

- analiza finansowa oparta jest na metodologii zdyskontowanego przepływu środków pieniężnych, zgodnie z którą wszystkie przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane, aby odzwierciedlały ich wartość bieżącą,
- w analizach należy stosować ceny stałe tj. ceny z roku złożenia wniosku o dofinansowanie,
- dyskontowanie polega na przemnożeniu przepływów z danego roku analizy przez współczynnik dyskonta dla danego roku,
- stopa dyskontowa w analizie finansowej wynosi 4%,
- do obliczeń luki w finansowaniu należy przyjąć współczynniki dyskontowe z dokładnością do 4 miejsc po przecinku, dopuszcza się także użycie standardowych formuł arkuszy obliczeniowych (NPV, IRR).

Wzór na współczynnik dyskontowy:

$$a_t = \frac{1}{(1+r)^t}$$

a – finansowy współczynnik dyskontowy,

r – przyjęta finansowa stopa dyskontowa (dla RPO = 4%).

t – bieżący okres dyskontowy

	Wniosek	Realizacja	Eksploatacja (5 lat wymaganej trwałości projektu)					
Rok n+	0	1	2	3	4	5	6	7
wsp. dysk.	1,0000	0,9615	0,9246	0,8890	0,8548	0,8219	0,7903	0,7599

4) Format tabel:

- jest co do zasady dowolny i zależny od analityka. Tabele powinny uwzględniać przyjęte założenia i metody obliczeniowe oraz umożliwiać:
  - o identyfikację nakładów inwestycyjnych, źródeł finansowania, kosztów operacyjnych i oszczędności, przychodów i wartości rezydualnej, sald przepływów pieniężnych,
  - o ustalenie wymaganych wskaźników dyskontowych, poziomu „luki w finansowaniu” i dofinansowania,

- o analizę trwałości,
- o analizę ekonomiczną,
- o analizę wrażliwości.

Zaleca się zastosowanie tabel zgodnych z układem rachunku przepływów pieniężnych oraz rachunku zysków i strat.

5) Podatek VAT:

- jeżeli podatek VAT może zostać odzyskany w oparciu o przepisy podatkowe – przepływy pieniężne należy podać w cenach netto (bez VAT),
- jeżeli podatek VAT nie może zostać odzyskany w oparciu o przepisy podatkowe oraz stanowi rzeczywisty wydatek podmiotu ponoszącego wydatki – przepływy pieniężne należy podać w cenach brutto (wraz z podatkiem VAT).

6) Wiarygodność danych i prognoz:

- podstawowe zmienne makroekonomiczne dla okresu analizy zawierają *Warianty rozwoju gospodarczego Polski* zamieszczone na stronie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju³,
- analizy należy wykonywać kierując się zasadą ostrożnej wyceny,
- podane informacje i dane liczbowe powinny odpowiadać dokumentacji technicznej, obowiązującym normom, cenom rynkowym (netto w przypadku kiedy podatek VAT nie jest kwalifikowany lub brutto w przypadku przeciwnym) i danym statystycznym,
- analizy powinny być wiarygodne, tzn. przedstawiać rzetelne i realne szacunki oparte o należycie opisaną i uzasadnioną metodologię.

7) Zastrzeżenia IZ RPO WP 2014-2020:

- w ramach RPO WP 2014-2020 rezerwy tworzone na pokrycie wydatków inwestycyjnych nie są kwalifikowane, bez względu na uzasadnienie,
- w analizie finansowej można pominąć zmiany kapitału obrotowego,
- w ramach RPO WP 2014-2020 nie stosuje się rozwiązania przewidzianego w art. 61 ust. 6 Rozporządzenia nr 1303/2013; potencjalne dochody projektu są określane z góry w wyniku obliczenia dyskontowanego dochodu projektu.

Jeżeli analizy finansowe nie spełniają wyżej wymienionych przesłanek, IZ RPO WP 2014-2020 może zakwestionować poprawność studium wykonalności projektu.

6.1. Harmonogram realizacji

Należy przedstawić informacje na temat terminów rozpoczęcia, czasu trwania i terminów zakończenia kluczowych faz realizacji projektu, terminów odbiorów częściowych i końcowego oraz końcowego rozliczenia projektu.

Harmonogram powinien uwzględniać czas trwania poszczególnych etapów, zastosowaną technologię, ryzyko opóźnień (np. wynikających z protestów podczas procedur o udzielenie zamówień publicznych, czasu trwania procedur pozyskiwania dofinansowania zewnętrznego itd.).

Należy również przestrzegać ostatecznych terminów kwalifikowalności kosztów oraz ostatecznych terminów rozliczenia projektów określonych odrębnie przez IZ RPO WP 2014-2020.

W studium wykonalności zaleca się przedstawienie terminarza realizacji w postaci harmonogramu rzeczowo-finansowego (np. wykres Gantta, wykres analizy sieciowej z oznaczeniem elementów krytycznych).

³ https://www.mii.gov.pl/media/61156/2018_warianty_rozwoju_Polski_14_20.pdf

6.2. Nakłady inwestycyjne

W punkcie tym należy scharakteryzować nakłady inwestycyjne wymagane do realizacji projektu. **Należy określić wartość wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych na zasadach ogólnych**, czyli zgodnie z wymogami *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Załącznikiem nr 7 SZOOP – Katalogiem wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych w ramach poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań – zakres EFRR*, w tym:

a) kwalifikowane do dofinansowania:

- wydatki netto,
- podatek VAT,

b) wydatki niekwalifikowane:

- niekwalifikowany podatek VAT (od wydatków kwalifikowanych),
- niekwalifikowane wydatki netto,
- podatek VAT (od niekwalifikowanych wydatków netto).

Zaleca się przedstawienie tabeli z wartościami wydatków na poszczególne zadania w poszczególnych latach realizacji projektu.

W przypadku projektów partnerskich należy wskazać nakłady inwestycyjne poszczególnych partnerów.

6.3. Źródła finansowania

W punkcie tym powinien znaleźć się opis wszystkich źródeł finansowania nakładów inwestycyjnych projektu.

Należy jednoznacznie wskazać, o jaką kwotę i poziom % dofinansowania z EFRR w ramach RPO WP 2014-2020 ubiega się wnioskodawca.

Zaleca się przedstawienie montażu finansowanego projektu w formie tabeli (z ewentualnym podziałem na wydatki kwalifikowane i niekwalifikowane).

Przykład:

Nazwa źródeł finansowania wydatków	Wydatki razem		Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
	zł	%	zł	zł	zł
Środki wspólnotowe (EFRR)					
Krajowe środki publiczne, w tym:					
budżet państwa (nazwa dysponenta)					
budżet jst (nazwa)					
inne środki publiczne (nazwa funduszu/podmiotu)					
Prywatne (nazwa funduszu/podmiotu)					

Suma źródeł finansowania musi być równa wartości nakładów inwestycyjnych.

Poziom i wartość wnioskowanego dofinansowania powinny być zgodne z zapisami SZOOP, Regulaminem konkursu oraz przepisami dotyczącymi udzielania pomocy publicznej (jeśli dotyczy).

W przypadku finansowania wkładu własnego za pomocą kredytów należy określić podstawowe zakładane parametry: wartość kredytu, waluta kredytu, oprocentowanie (stałe czy zmienne), okres kredytowania, okres karencji, prowizja, rodzaj spłat (miesięcznie, kwartalnie, rocznie).

Jeżeli inwestycja będzie finansowana ze środków innych podmiotów, należy określić:

- podstawę prawną,
- przedmiot dofinansowania,
- warunki przyznania takiego dofinansowania.

6.4. Koszty operacyjne

Koszty operacyjne – dla potrzeb ustalania wskaźników efektywności finansowej oraz wyliczania wartości dofinansowania przyjmuje się, że są to koszty eksploatacji i utrzymania (np. wynagrodzenia, surowce, elektryczność), koszty administracyjne i ogólne, koszty związane ze sprzedażą i dystrybucją. Przy określaniu kosztów operacyjnych na potrzeby analizy projektu nie należy uwzględniać pozycji, które nie powodują rzeczywistego wydatku pieniężnego, nawet jeżeli są one zazwyczaj wykazywane w bilansie lub rachunku zysków i strat. Do kosztów operacyjnych nie należy zatem zaliczać kosztów amortyzacji oraz rezerw na nieprzewidziane wydatki. Jako koszty operacyjne nie są również traktowane koszty finansowania (np. odsetki od kredytów). Podatki bezpośrednie (m.in. podatek od nieruchomości) powinny być uwzględniane jako koszt wyłącznie w ramach analizy trwałości. Na potrzeby wyliczenia wskaźnika luki w finansowaniu razem z kosztami operacyjnymi należy ująć również nakłady odtworzeniowe związane z elementami infrastruktury, o okresie użytkowania krótszym niż okres odniesienia analizy.

- Wytyczne MliR

Koszty dotyczące projektu należy oszacować lub ustalić w wyniku porównania kosztów działalności bez realizacji projektu i po realizacji projektu, w odpowiednim okresie referencyjnym.

Zgodnie z obowiązującą zasadą kasową koszty należy podawać tylko wtedy, gdy następuje przepływ środków pieniężnych, czyli ponoszone są wydatki. W analizie **nie należy uwzględniać**:

- spadku wartości i amortyzacji – w ich miejsce należy przewidzieć koszty remontowe (odtworzeniowe) w planowanych latach poniesienia wydatków,
- rezerw na przyszłe odnowienie majątku lub na zdarzenia warunkowe.

Jako koszty operacyjne nie są również traktowane koszty kapitałowe (np. odsetki od kredytów).

Dla każdej kategorii kosztów wymagane jest szczegółowe uzasadnienie przyjętych założeń, które powinno być poparte np.:

- danymi historycznymi oraz doświadczeniem wnioskodawcy,
- informacjami wynikającymi z dokumentacji technicznej (np. przewidywana liczba roboczogodzin, zapotrzebowanie na energię, zużycie materiałów, trwałość),
- założeniami dotyczącymi planowanej działalności i organizacji pracy (liczba pracowników, wynagrodzenia),
- starzeniem się technologii i zużyciem sprzętu,
- danymi rynkowymi co do kosztów licencji,
- wymaganą częstotliwością aktualizacji systemów,
- wymogami prawa (np. ubezpieczenia społeczne).

Oszczędności

Sytuacja, gdy skutek realizacji projektu koszty ulegają zmniejszeniu, wymaga szczególnego uwzględnienia w analizie.

Oszczędności kosztów operacyjnych wygenerowane przez daną operację, z wyjątkiem oszczędności kosztów wynikających z wdrożenia środków w zakresie efektywności energetycznej, traktuje się **jako dochód**, chyba że są skompensowane równoważnym zmniejszeniem dotacji na działalność.

- art. 61 Rozporządzenia nr 1303/2013

W przypadku niektórych typów projektów, ich realizacja może spowodować oszczędność kosztów operacyjnych w stosunku do scenariusza bez projektu. Dla projektów, o których mowa w art. 61 Rozporządzenia nr 1303/2013, **oszczędność kosztów operacyjnych powinna zostać uwzględniona w analizie luki w finansowaniu**, chyba że zostanie spełniony jeden z poniższych warunków:

- projekt dotyczy wdrożenia środków w zakresie efektywności energetycznej, czyli obejmuje zadania, których celem jest zmniejszenie zapotrzebowania infrastruktury objętej projektem na energię lub obniżenie kosztów energii zużywanej przez tę infrastrukturę (np. poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii) lub
- nastąpi równoważne zmniejszenie dotacji na działalność operacyjną.

Oszczędność kosztów może zostać pominięta, jeżeli beneficjent przedstawi szczegółowy mechanizm ustalania wysokości otrzymywanej dotacji, zgodnie z którym korzyści wynikające z oszczędności kosztów operacyjnych będą równe obniżeniu kwoty dotacji dla danego podmiotu. Przy obliczaniu luki w finansowaniu można pominąć tylko oszczędności kosztów operacyjnych do wysokości kwoty obniżenia dotacji.

- Wytyczne MliR

Ze względu na istotność zagadnienia, w analizie należy – najlepiej w odrębnym zestawieniu – zaprezentować wszystkie możliwe do uzyskania oszczędności (koszty ze znakiem ujemnym w poszczególnych kategoriach kosztów operacyjnych) oraz informację, czy i w jakim stopniu zostanie zmniejszona dotacja dla wnioskodawcy.

Zmniejszenie dotacji, o którym mowa w art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 i Wytycznych MliR musi mieć rzeczywisty finansowy skutek u beneficjenta projektu.

W wielu przypadkach takie rozliczenie oszczędności nie będzie możliwe. Np. nie należy tu uwzględniać przesunięć środków pomiędzy jednostkami zależnymi.

6.5. Analiza popytu

Należy w tym miejscu przedstawić szacunek liczby użytkowników, którzy będą korzystać z e-usług wytworzonych w ramach projektu.

Analiza powinna być ściśle powiązana z częścią diagnostyczną studium, w zakresie:

- identyfikacji docelowych odbiorców,
- charakterystyki, potrzeb i oczekiwań odbiorców, do których adresowane są e-usługi,
- obecnego poziomu oferowanych usług w zakresie przedmiotu projektu, tj. e-zdrowia,
- konkurencji ze strony innych podmiotów i e-usług,
- dostępności cenowej i poziomu cen na rynku.

Zaplanowany popyt będzie również odzwierciedlony we wskaźnikach rezultatu przedsięwzięcia.

Należy dołożyć starań, aby założenia co do zakresu planowanych usług były oszacowane realnie i były możliwe do osiągnięcia przez wnioskodawcę/operatora.

Popyt należy oszacować w sposób szczególnie staranny, gdyż:

- będzie on monitorowany przez wskaźniki rezultatu (brak osiągnięcia zaplanowanych wskaźników może być związany z koniecznością zwrotu części lub całości udzielonej dotacji),
- brak zainteresowania ofertą ze strony odbiorców może zagrozić opłacalności i trwałości przedsięwzięcia.

Informacje na temat spodziewanego popytu należy podać zgodnie z wymogami i metodologią przedstawioną w Wytycznych MliR.

6.6. Przychody

Obowiązkiem wnioskodawcy jest wykazanie prowadzenia działalności leczniczej poprzez udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Przez udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, rozumieć należy sytuację, w której **podmiot leczniczy uzyskuje przychody z działalności leczniczej w ramach kontraktu z NFZ, które stanowią nie mniej niż 80% przychodów z działalności leczniczej za ostatni zamknięty rok kalendarzowy.**

1. Należy przedstawić obliczenia, z których wynika struktura przychodów z działalności leczniczej podmiotu leczniczego wraz z opisem przyjętych danych i z odwołaniem do konkretnych dokumentów, z których te dane wynikają.
2. Ponadto należy przedstawić łączną wartość kontraktu z NFZ sprawozdana za rok poprzedzający rok ogłoszenia konkursu.
3. W przypadku projektów dotyczących POZ należy podać wysokość wypłaconych środków przez NFZ za wyżej wymieniony rok.

Ponadto, niniejszy punkt dotyczy projektów, dla których przewiduje się odpłatne świadczenie usług lub sprzedaż towarów związanych z realizacją i funkcjonowaniem projektu. W przypadku braku przychodów należy o tym jednoznacznie poinformować.

Przychody to:

wpływy środków pieniężnych z bezpośrednich wpłat dokonywanych przez użytkowników za towary lub usługi zapewniane przez daną operację, jak np. opłaty ponoszone bezpośrednio przez użytkowników za użytkowanie infrastruktury, sprzedaż lub dzierżawę gruntu lub budynków lub opłaty za usługi (...) uzyskane w okresie odniesienia.

- art. 61 Rozporządzenia nr 1303/2013

(...) należy uwzględnić zarówno wkład ze strony nowych użytkowników, jak i dodatkowe wkłady ze strony już istniejących użytkowników nowej lub rozszerzonej usługi lub infrastruktury.

- art. 16 Rozporządzenia nr 480/2014

Wśród kategorii przychodów należy wyróżnić:

- przychody spełniające przesłanki art. 61 Rozporządzenia nr 1303/2013; przychody te będą stanowiły element uwzględniany w obliczeniach dochodów generowanych przez projekt,
- przychody uzyskiwane w trakcie realizacji inwestycji (tzw. przychody incydentalne); przychody te nie są uwzględniane w obliczeniach dochodów generowanych przez projekt. Ich wartość pomniejsza wprost kwotę wydatków kwalifikowanych.

W zakresie e-usług w sektorze ochrony zdrowia przychodami mogą być np.:

- zmiana przychodów z podstawowej działalności podmiotu wywołana realizacją projektu (np. w sytuacji wprowadzenia do oferty podmiotu leczniczego nowych, odpłatnych świadczeń, do których dostęp będą umożliwiały wdrożone w ramach projektu e-usługi),
- przychody z tytułu reklam na stronie internetowej.

Przychodami nie będą:

- wpływy związane z np. dotacjami JST, budżetu państwa, nawet jeżeli ich wysokość jest kalkulowana w odniesieniu do konkretnej liczby świadczonych usług lub osób korzystających z danej infrastruktury (np. w projektach e-zdrowia realizowanych przez podmioty publiczne – przychody z kontraktu z NFZ),
- darowizny, które nie stanowią przychodu w rozumieniu niniejszej Instrukcji.

Wpływy tego rodzaju należy uwzględnić w analizie finansowej trwałości projektu.

Podczas analizy potencjalnych przychodów projektu należy zwrócić szczególną uwagę na konsekwencje niepełnej identyfikacji lub nierzetelnej prognozy przychodów, w tym ryzyko zwrotu części wypłaconej dotacji określone w rozdziale 12 Wytycznych MliR.

Przychody w czasie realizacji inwestycji

Kwalifikowalne wydatki danej operacji, które mają być dofinansowane z EFSI, są pomniejszane o dochód, który nie został wzięty pod uwagę w czasie zatwierdzania operacji, wygenerowany bezpośrednio wyłącznie podczas jej wdrażania, nie później niż w momencie złożenia przez beneficjenta wniosku o płatność końcową. W przypadku, gdy nie wszystkie koszty inwestycji są kwalifikowalne, dochód zostaje przyporządkowany pro rata do kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych części kosztów inwestycji.

- art. 65 Rozporządzenia nr 1303/2013

Jeżeli podczas realizacji projektu wnioskodawca spodziewa się uzyskać przychody, należy opisać, czego one dotyczą oraz określić ich przewidywaną wartość.

Od wydatków kwalifikowanych odejmowany powinien być tylko dochód, a więc przychody po odjęciu kosztów ich uzyskania.

Przepisy Rozporządzenia 1303/2013 nie przewidują możliwości pominięcia przychodów o niewielkim znaczeniu dla wartości projektu. Wyjątkiem jest tylko ryczałtowe rozliczenie dochodów w projekcie, które znosi obowiązek rozliczania dochodów „incydentalnych”.

6.7. Wartość rezydualna

Wartość rezydualna odzwierciedla potencjalne korzyści finansowe, które mogą być osiągnięte w czasie wykraczającym poza okres analizy.

W przypadku gdy przewidziany czas użytkowania aktywów danej operacji przekracza okres odniesienia, ich wartość rezydualna jest określana przez obliczenie wartości zaktualizowanej netto przepływów pieniężnych w pozostałych latach trwania operacji (...).

Wartość rezydualna inwestycji jest włączona do obliczeń zdyskontowanego dochodu operacji jedynie wówczas, gdy przychody przewyższają koszty.

- art. 18 Rozporządzenia nr 480/2014

Wartość rezydualna występuje w ostatnim roku analizy.

Należy ją obliczyć z zastosowaniem wzoru:

$$W_r = CF_{n+...} \times i$$

gdzie:

$CF_{n+...}$ – to przepływy pieniężne dla ostatniego roku analizy,

i – to określona przez wnioskodawcę liczba lat funkcjonowania projektu poza okres referencyjny.

Uwaga:

- 1) Wartość rezydualna wystąpi tylko, jeśli przepływy ostatniego roku analizy ($CF_{n+...}$) będą dodatnie.
- 2) W ostatnim roku analizy nie należy zaniżać przychodów, ani zawyżać kosztów operacyjnych. Nakłady odtworzeniowe i remontowe w ostatnim roku analizy nie powinny przekraczać średniej tych nakładów w pozostałych latach okresu referencyjnego.
- 3) Liczba lat funkcjonowania projektu poza okres referencyjny wymaga konkretnego uzasadnienia. Ustalenia najlepiej poprzeć analizą umorzenia wartości środków trwałych, z uwzględnieniem:
  - rodzaju aktywów,
  - intensywności eksploatacji,
  - stawek amortyzacyjnych,
  - ponoszonych nakładów odtworzeniowych i remontowych.
- 4) Do obliczeń luki w finansowaniu wartość rezydualną przyjmuje się zdyskontowaną współczynnikiem dyskonta dla ostatniego roku okresu referencyjnego.
- 5) Wartości rezydualnej nie uwzględnia się w analizie trwałości finansowej.

Przykład:

Projekt polega na wdrożeniu e-Rejestracji oraz Elektronicznej Platformy Nadzoru. Początkowa wartość środków trwałych wynosi 5 mln zł. Saldo przepływów pieniężnych dla ostatniego roku ($n+7$, ostatni rok trwałości projektu z zakresu oprogramowania) wynosi 100 tys. zł.

Roczne umorzenie wartości środków trwałych, z uwzględnieniem wymogów określonych w niniejszej Instrukcji ustalono na poziomie 15 %. Umorzenie przedstawia się następująco:

$n + ...$	0	1	2	3	4	5	6	7
wartość środków trwałych (mln zł)	realizacja inwestycji	5,0	4,3	3,5	2,8	2,0	1,3	

Przewidywany okres użytkowania infrastruktury wynosi ok. 8 lat, z tego ok. 2 lat poza okres referencyjny. W tej sytuacji:

$$Wr = CF_n \times i = 100 \text{ tys. zł} \times 2 \text{ lat} = 200 \text{ tys. zł}$$

W obliczeniach dochodów generowanych przez projekt uwzględniona zostanie wartość rezydualna zdyskontowana współczynnikiem dyskonta dla roku $n+7$ i stopie $r = 4\%$.

$$200 \text{ tys. zł} \times 0,7599 = 151,98 \text{ tys. zł}$$

6.8. Analiza wyniku finansowego – wskaźników finansowych

Dla projektu zgłoszonego do dofinansowania w ramach RPO WP 2014-2020 należy obliczyć wskaźniki dyskontowe FNPV oraz FRR.

Wskaźniki te ustalane są na podstawie następujących przepływów finansowych projektu:

Przepływy:	Uwagi:
– nakłady inwestycyjne	– pełna wartość bez pomniejszania o wnioskowaną dotację
– koszty operacyjne	– bez amortyzacji
	– w tym nakłady odtworzeniowe i remontowe
– oszczędności kosztów	– traktowane jak przychody

– przychody	– w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013
– wartość rezydualna	– tylko jeśli jest dodatnia

Dane za okres prognozy należy przedstawić w formie tabelarycznej. Do obliczeń można wykorzystać formuły arkusza obliczeniowych (np. Excel: „NPV”, „IRR”, przy czym należy zwrócić uwagę na składnię funkcji i to, że wartości dla roku „0” powinny być dyskontowane współczynnikiem „1”).

Ocenie merytorycznej będą podlegać wyłącznie projekty, które spełnią łącznie kryteria progowe wskaźników finansowych, określone w SZOOP oraz w Podręczniku CBA, 2014 (s. 50), tj. **FNPV/C < 0 i FRR/C < stopa dyskonta (4%)**.

Wymóg ten nie dotyczy inwestycji objętych przepisami o pomocy publicznej.

Wzory do obliczenia wskaźników efektywności finansowej:

$$\begin{aligned}
 \text{FNPV:} \quad FNPV / C(S) &= \sum_{t=0}^n a_t S_t^C = \frac{S_0^C}{(1+r)^0} + \frac{S_1^C}{(1+r)^1} + \dots + \frac{S_n^C}{(1+r)^n} \\
 \text{FRR} \quad FNPV / C(S) &= \sum_{t=0}^n \frac{S_t^C}{(1 + FRR / C)^t} = 0
 \end{aligned}$$

gdzie:

S^C – salda przepływów pieniężnych generowanych przez projekt w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy

n – okres odniesienia (liczba lat) pomniejszona o 1

a – finansowy współczynnik dyskontowy

r – przyjęta finansowa stopa dyskontowa

- Załącznik nr 1 do Wytycznych MliR

Analizę z wyliczeniem wyżej wymienionych wskaźników dyskontowych należy sporządzić również dla projektów, w których nie występują przychody albo koszty operacyjne.

Dodatkowo zaleca się przedstawienie obliczenia wskaźników FRR/_K oraz FNPV/_K. Wskaźniki te mierzą zdolność projektu do zapewnienia odpowiedniego zwrotu kapitału zainwestowanego przez podmiot odpowiedzialny za projekt (środków własnych i pożyczonych). Kapitał ten jest brany pod uwagę wtedy, gdy jest opłacony; pożyczki i kredyty natomiast wtedy, kiedy są spłacane. Należy też uwzględnić koszty operacyjne, stosowne (należne) odsetki oraz przychody. W kalkulacji nie powinno się natomiast uwzględniać wkładu EFRR (co nie oznacza, że w obliczeniach należy pominąć wkład środków publicznych krajowych, jeżeli występuje).

Obliczenia wyżej wymienionych wskaźników należy wykonać zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych MliR.

6.9. Dochody netto generowane przez projekt

Obliczanie poziomu dofinansowania w związku z występowaniem dochodów określonych w art. 61 Rozporządzenia nr 1303/2013 nie dotyczy m.in. projektów:

a) których całkowity kwalifikowalny koszt nie przekracza 1 000 000 Euro⁴,

⁴ W celu ustalenia, czy całkowity koszt kwalifikowalny danego projektu przekracza powyższy próg, należy zastosować kurs wymiany EUR, stanowiący średnią arytmetyczną średnioważonych kursów miesięcznych kursów tej waluty Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. Kursy publikowane są na stronie [www: http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/kursy/kursy_archiwum.html](http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/kursy/kursy_archiwum.html)

- b) w których zdyskontowane koszty operacyjne (bez amortyzacji) są wyższe od zdyskontowanych przychodów,
- c) dla których wsparcie w ramach programu stanowi pomoc de minimis lub inną formę pomocy publicznej.

Obliczanie luki w finansowaniu

Do celów ustalenia luki w finansowaniu, *zdyskontowany dochód operacji obliczany jest poprzez odliczenie zdyskontowanych kosztów od zdyskontowanego przychodu i – w stosownych przypadkach – przez dodanie wartości rezydualnej inwestycji.*

- art. 15 ust. 1 Rozporządzenia nr 480/2014

W studium wykonalności należy przedstawić dane (w formie tabelarycznej) oraz wyniki ustalenia, czy projekt generuje dochody netto w rozumieniu art. 61 Rozporządzenia nr 1303/2013, w celu obliczenia luki w finansowaniu projektu.

W zakresie wyżej wymienionych obliczeń **należy stosować wprost zasady określone w Wytycznych MliR** (podrozdział 8.2).

W przypadku projektów częściowo objętych pomocą publiczną do części nie objętej tą pomocą należy zastosować odpowiednio zasady dotyczące ustalania poziomu dofinansowania w oparciu o metodę luki w finansowaniu.

Do celów analizy dochodów generowanych przez projekt niezbędne jest wcześniejsze ustalenie następujących przepływów finansowych dla projektu:

Przepływy:	Uwagi:	Charakter:
– nakłady inwestycyjne	<ul style="list-style-type: none"> – <i>wartość bez pomniejszania o wnioskowaną dotację</i> – <i>bez rezerw na nieprzewidziane wydatki</i> – <i>podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy podatkowe, nie powinien być uwzględniony</i> 	wydatek „-”
– koszty operacyjne	<ul style="list-style-type: none"> – <i>bez amortyzacji</i> – <i>należy uwzględnić niezbędne nakłady odtworzeniowe i remontowe</i> 	wydatek „-”
– oszczędności kosztów	<ul style="list-style-type: none"> – <i>traktowane jak przychody</i> – <i>można pominąć oszczędności do wysokości zmniejszenia dotacji na działalność operacyjną</i> 	wpływ „+”
– przychody	<ul style="list-style-type: none"> – <i>w rozumieniu art. 61 Rozporządzenia nr 1303/2013</i> – <i>przychód nie obejmuje transferów z budżetów krajowych lub regionalnych ani z krajowych publicznych systemów ubezpieczeń (art. 15 Rozporządzenia nr 480/2014) - przychodami nie są np. przychody z kontraktu z NFZ</i> 	wpływ „+”
– wartość rezydualna	<ul style="list-style-type: none"> – <i>tylko jeśli jest dodatnia</i> 	wpływ „+”

IZ RPO WP 2014-2020 nie wymaga ustalenia i uwzględnienia w analizie zmian wartości kapitału obrotowego.

Algorytm przedstawiający sposób obliczania wskaźnika luki w finansowaniu w projekcie, zgodny z Wytycznymi MliR, jest następujący:

- 1) Określenie wskaźnika luki w finansowaniu (R):

$$R = \frac{(DIC - DNR)}{DIC}$$

gdzie:

- DIC – suma zdyskontowanych nakładów inwestycyjnych na realizację projektu,
- DNR – suma zdyskontowanych dochodów projektu (*przychody + oszczędności – koszty operacyjne + wartość rezydualna*).

2) Określenie kosztów kwalifikowalnych skorygowanych o wskaźnik luki w finansowaniu (EC_R):

$$EC_R = EC \times R$$

gdzie:

- EC – koszty kwalifikowalne (*niezdyskontowane*).

3) Określenie (maksymalnej możliwej) dotacji UE:

$$DotacjaUE = EC_R \times MaxCR_{pa}$$

gdzie:

- Max CR_{pa} – maksymalna wielkość współfinansowania określona dla osi priorytetowej.

Przykład:

Projekt polega na wdrożeniu e-usług przez placówkę leczniczą. Przepływy finansowe projektu przedstawiono w tabeli poniżej. Jednostka korzysta z dofinansowania ze środków publicznych i instytucji niepublicznych. Dzięki planowanym do uzyskania oszczędności, możliwe będzie zmniejszenie tych dotacji.

Wartości nominalne (tys. zł)	Razem:	n+0	n+1	n+2	n+3	n+4	n+5	n+6	n+7
nakłady inwestycyjne	1600,00	100,00	1500,00						
koszty operacyjne	90,00			15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00
oszczędności kosztów do analizy dochodów	108,00	0,00	0,00	18,00	18,00	18,00	18,00	18,00	18,00
oszczędności ogółem	180,00			30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00
zmniejszenie dotacji operacyjnych	72,00			12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00
przychody	30,00			5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
wartość rezydualna	6,00								6,00

Wartości zdyskontowane (r=4%)	Razem:	n+0	n+1	n+2	n+3	n+4	n+5	n+6	n+7
nakłady inwestycyjne	1542,25	100,00	1442,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
koszty operacyjne	75,61	0,00	0,00	13,87	13,34	12,82	12,33	11,85	11,40
oszczędności kosztów do analizy dochodów	90,73	0,00	0,00	16,64	16,00	15,39	14,79	14,23	13,68
przychody	25,20	0,00	0,00	4,62	4,45	4,27	4,11	3,95	3,80
wartość rezydualna	4,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,56

Parametr	Nazwa, algorytm	Wartość
DIC	zdyskontowany koszt inwestycji	1542,25
DNR	zdyskontowany przychód netto (dochód) = zdyskontowane przychody + zdyskontowane oszczędności – zdyskontowane koszty operacyjne + zdyskontowana wartość rezydualna	44,88
Max EE	maksymalny wydatek kwalifikowany; DIC-DNR	1497,37
R	Luka finansowa; $R = \text{Max EE} / \text{DIC}$	97,00%
EC	koszty kwalifikowalne (niezdyskontowane)	1600,00
Kwota DA	"decision amount"; $DA = EC \cdot R$	1552,00
Max CRpa	maksymalna wielkość współfinansowania	85,00%
Dotacja UE	$\text{Dotacja} = DA \cdot \text{Max CRpa}$	1319,20
Rzeczywisty poziom dotacji (w % kosztów kwalifikowanych):		82,45 %

Placówka może ubiegać się o dofinansowanie projektu w ramach RPO WP 2014-2020 w kwocie nie wyższej niż 1319,20 tys. zł (nie więcej niż 82,45% wydatków kwalifikowanych).

Dofinansowanie przy zastosowaniu ryczałtowych stawek dochodów

Dla inwestycji z zakresu TIK nie przewidziano możliwości zastosowania ryczałtowych rozliczeń dochodów.

6.10. Trwałość finansowa projektu

Projekt, który ma być wsparty w ramach RPO WP 2014-2020 powinien mieć zapewnioną trwałość finansową, zwłaszcza, że w wielu przypadkach będzie generować straty. Oznacza to, że wnioskodawca (i ewentualny operator) powinien dysponować wystarczającymi środkami do realizacji infrastruktury oraz jej utrzymania w przyszłości.

Analiza trwałości finansowej wymaga:

- ustalenia wyników finansowych projektu (w tym jego zdolności do pokrywania kosztów eksploatacji),
- nałożenia ich na sytuację finansową jednostki (wnioskodawcy, operatora) i ustalenia jej zdolności do pokrywania kosztów funkcjonowania projektu.

W analizie trwałości finansowej:

- podaje się nominalne (niezdyskontowane) wartości przepływów pieniężnych,
- nie uwzględnia się wartości rezydualnej.

Przepływy środków finansowych, jakie należy w tym celu uwzględnić powinny brać pod uwagę, wszystkie (krajowe i UE) zaangażowane środki finansowe, kredyty i pożyczki, wraz z ich spłatą, koszty obsługi zadłużenia, wpłaty własne oraz wypłaty dywidend (nadwyżki projektu).

Dane w analizie trwałości powinny bazować na aktualnych dokumentach finansowych podmiotu, tj. na sprawozdaniach finansowych z ostatnich lat.

Istotne zmiany prognozowanych danych finansowych, zmiany trendów danych wymagają konkretnego uzasadnienia.

Należy zwrócić szczególną uwagę na zharmonizowanie w czasie wpływów i wydatków inwestycyjnych. Należy przy tym zwrócić szczególną uwagę na:

- sytuację podmiotów, którym nie przysługują zaliczki na poczet dofinansowania. W takich przypadkach przekazanie płatności następuje w terminie do 90 dni od dnia złożenia przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej wniosku o płatność z zastrzeżeniem dostępności środków na rachunku bankowym.
- od 2017r. w przypadku, gdy podatnik w danym okresie rozliczeniowym nie dokonywał czynności opodatkowanych podatkiem od towarów i usług kwota podatku naliczonego podlega zwrotowi w terminie 180 dni. Na pisemny wniosek podatnika urząd skarbowy dokonuje w takim przypadku zwrotu w terminie 60 dni, jeżeli podatnik złoży w urzędzie skarbowym zabezpieczenie majątkowe (<http://www.mf.gov.pl/documents/766655/5f7be4e8-8b00-4c70-8f1e-fd6b4f6d6fcb>)

W wielu przypadkach może oznaczać to konieczność posiadania środków w kwocie przekraczającej wkład własny, a także np. VAT. Konieczne może być również uzupełnienie analizy finansowej o **przepływy środków pieniężnych w wartościach brutto w okresach kwartalnych** (z uwzględnieniem salda środków pieniężnych na początek oraz na koniec okresu) w okresie realizacji inwestycji uwzględniających powyższe założenia (tj. zwroty VAT, refundacje dotacji wypłacane w okresach przyszłych) umożliwiające weryfikację wykonalności etapu inwestycyjnego projektu.

W przypadku korzystania z kapitału obcego (pożyczzonego) w studium wykonalności należy:

- a) uprawdopodobnić źródła finansowania projektu w formie kredytu/pożyczki, w szczególności czy pozyskano np. promesę kredytową/pożyczki, umowę kredytową/pożyczki, decyzję

kredytową, zaświadczenie banku/pożyczkodawcy, opinię banku/pożyczkodawcy o zdolności kredytowej do zaciągnięcia kredytu/pożyczki w wysokości wskazanej w studium wykonalności, bądź inny dokument potwierdzający dokonanie przez bank/pożyczkodawcę oceny zdolności kredytowej podmiotu wraz z deklaracją udzielenia kredytu/pożyczki.

W przypadku finansowania projektu pożyczką udzieloną przez udziałowca/podmiot gospodarczy niebędący instytucją finansową należy dodatkowo uzasadnić czy podmiot ten posiada zdolność do udzielenia pożyczki w deklarowanej kwocie,

- b) wskazać planowane zabezpieczenia kredytu (np. w formie wykazu wycenionych składników majątku z wyłączeniem składników inwestycji w ramach niniejszego projektu) adekwatnych do wielkości planowanego zobowiązania.

Powyższe konieczne jest w szczególności w przypadku, gdy wartość projektu jest znacząca w stosunku do dotychczasowej skali działalności podmiotu.

W przypadku zamiaru przeznaczenia na realizację projektu środków własnych (np. wpłatę właścicieli przedsiębiorstwa, podniesienie kapitału spółki przez udziałowców) w studium wykonalności należy uwiarygodnić posiadanie przez te osoby/podmioty środków na sfinansowanie projektu poprzez analizę np.: deklaracji podatkowych, stanu rachunku bankowego, wykazu lokat bankowych, wykazu płynnych składników majątku właścicieli przedsiębiorstwa, który podlegać będzie ewentualnemu spieniężeniu itd.

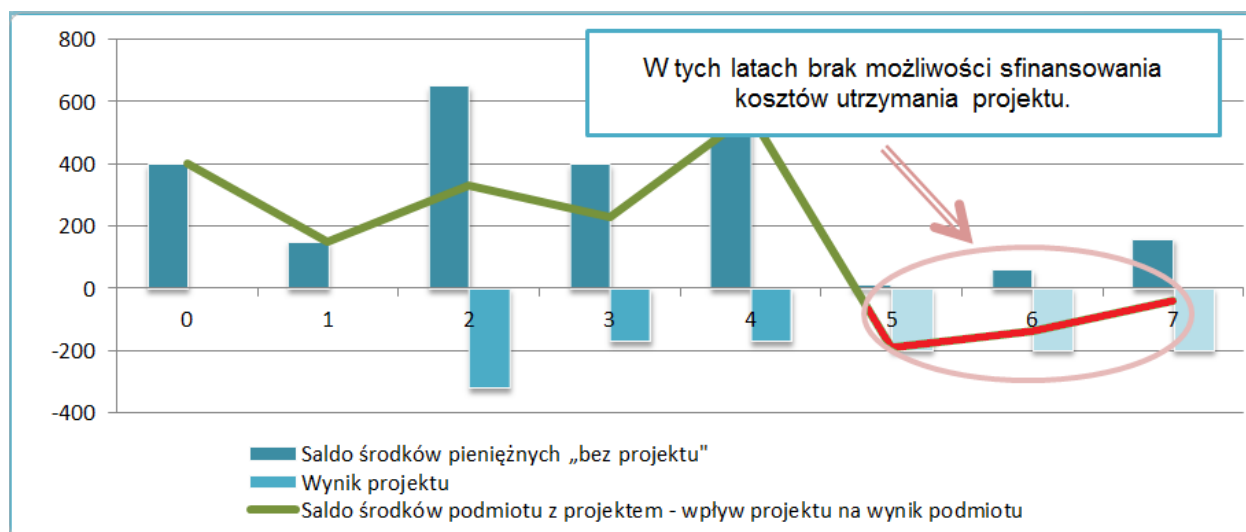
Ze względu na rozliczenie dotacji w formie refundacji poniesionych wydatków, w przypadku posiadania środków na kwotę mniejszą niż całość wydatków inwestycyjnych (udokumentowanych zgodnie z w/w uwagami) proszę o uzupełnienie analizy finansowej o **przepływy środków pieniężnych w wartościach brutto w okresach kwartalnych** (z uwzględnieniem salda środków pieniężnych na początek oraz na koniec okresu) w okresie realizacji inwestycji uwzględniających powyższe założenia (tj. zwroty VAT, refundacje dotacji wypłacane w okresach przyszłych) umożliwiające weryfikację wykonalności projektu pod względem finansowym.

Przykład:

Poradnia lekarza rodzinnego X realizuje inwestycję dotyczącą wdrożenia e-Rejestracji oraz wymiany informacji w ramach telekonsultacji. Prognozowane przepływy finansowe dla poradni oraz wyodrębnione dla projektu są następujące:

Rok n+	0	1	2	3	4	5	6	7
Wynik podmiotu bez projektu	400	-250	500	-250	330	-720	50	100
Saldo środków pieniężnych „bez projektu”	400	150	650	400	730	10	60	160
Wynik projektu:			-320	-170	-170	-200	-200	-200
Saldo środków podmiotu z projektem - wpływ projektu na wynik podmiotu	400	150	330	230	560	-190	-140	-40

W powyższym przykładzie projekt generuje straty, analiza wskazuje na brak możliwości ich pokrycia ze środków, którymi dysponuje wnioskodawca (operator).

Jeżeli operator zbankrutuje, trwałość samej inwestycji może stracić znaczenie.

Analiza przepływów pieniężnych powinna wykazać, że beneficjent/operator z projektem ma dodatnie roczne saldo przepływów pieniężnych na koniec każdego roku, we wszystkich latach objętych analizą.

- Wytyczne MliR

W analizie trwałości należy wykazać wszystkie posiadane i możliwe do uzyskania źródła sfinansowania ewentualnych strat projektu. Analiza trwałości dla wnioskodawcy/operatora z projektem, które wykazuje ujemne saldo środków na koniec roku oznacza, że podmiot nie będzie w stanie pokryć dodatkowych wydatków i brak trwałości finansowej. W takiej sytuacji dofinansowanie nie może być przyznane.

7. Analiza ekonomiczna

Analiza ekonomiczna ma na celu dokonanie oceny wkładu projektu w polepszenie warunków ekonomicznych i jakości życia w regionie.

IZ RPO WP 2014-2020 wymaga, aby analiza ekonomiczna miała formę:

Rodzaj projektów	Warunek	Zakres analizy
Projekty z zakresu wdrożenia e-usług dostępnych w ramach Podkarpackiego Systemu Informacji Medycznej (PSIM)	wartość kosztów kwalifikowanych poniżej 4 mln zł	a) identyfikacja korzyści i kosztów ekonomicznych
	wartość kosztów kwalifikowanych 4 mln zł i powyżej	a) identyfikacja korzyści i kosztów ekonomicznych b) oszacowanie wartości korzyści i kosztów ekonomicznych c) obliczenie wskaźników ENPV, ERR, B/C.

Zapisy rozdziału, które dotyczą wyceny przepływów ekonomicznych i obliczenia wskaźników ENPV i ERR mają zastosowanie tylko, gdy wnioskodawca jest zobowiązany (lub sam zdecyduje) opracować pełną analizę kosztów i korzyści projektu.

Analizy należy sporządzić zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w Wytycznych MliR, Podręczniku CBA oraz Rozporządzeniu nr 2015/207.

7.1. Korzyści zewnętrzne wynikające z realizacji projektu

Identyfikacja

W punkcie tym należy przedstawić (zidentyfikować, opisać i uzasadnić) czynniki zewnętrzne, które skutkują zaistnieniem korzyści społecznych i gospodarczych z punktu widzenia regionu (kraju). Punktem wyjścia do analizy będą skorygowane, zgodnie z zasadami podanymi powyżej, przychody finansowe.

Korzyści takie wiązać się będą z występowaniem specyficznych czynników zewnętrznych. Zazwyczaj czynniki te będą nawiązywać do określonych dla projektu wskaźników rezultatów lub oddziaływań.

W przypadku:

- analizy uproszczonej – należy określić i uzasadnić skalę korzyści, np. poprzez przypisanie im określonych wartości fizycznych,
- analizy kosztów i korzyści – należy dodatkowo oszacować wartość kosztów i korzyści.

Podczas analizy ekonomicznej należy uwzględnić np.:

- poświęcanie mniej czasu na kontakty osobiste przy rejestracji i uzyskiwaniu informacji medycznej, a także poprzez tworzenie platform wymiany informacji (telekonsultacje),
- skrócenie czasu uzyskania informacji przez pacjentów dzięki możliwości przeprowadzenia procedur w całości lub w części w formie elektronicznej,
- bogaty zakres możliwości i różnorodna oferta e-usług, wygoda, przełamywanie barier geograficznych i czasowych,

- umożliwienie/ułatwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do usług opieki zdrowotnej,
- nieograniczone godziny rejestracji,
- eliminacja powtarzających się prac – poprzez składowanie dokumentów w centralnym, ogólnodostępnym repozytorium,
- poświęcanie mniej czasu na drukowanie, edytowanie i poprawianie wersji papierowych i nanoszenie ich na wersje elektroniczne, ograniczenie powielania czynności,
- standaryzację procesów, eliminację typowych błędów,
- szybszą realizację procesów z zakresu e-zdrowia,
- poprawę warunków zarządzania i kontroli procesów,
- efekty wizerunkowe – budowanie wizerunku placówki jako przyjaznej społeczności, dbającej o czas pacjentów oraz swoich pracowników,
- podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników, którzy użytkują daną e-usługę,
- korzyści wynikające z integrowania i skalowania systemu wymiany danych cyfrowych (synergia, możliwości rozwoju, nowe e-usługi i procesy),
- korzyści wynikające z tworzenia i rozpowszechniania nowej wiedzy (poprzez nowe kontakty i publikacje),
- bezpieczne i sprawne komunikowanie się pomiędzy osobami wykonujące zawody medyczne, znajdującymi się w różnych lokalizacjach,
- możliwość archiwizowania dokumentów w postaci elektronicznej, szybkość i łatwość odnalezienia dokumentów archiwalnych i innych zasobów cyfrowych,
- eliminacja zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa wymiany danych i informacji.

W przypadku każdej korzyści należy uzasadnić, czego ona dotyczy w konkretnym projekcie.

Korekta o efekty zewnętrzne oznacza, że w pozycjach wydatków i wpływów należy uwzględnić także zewnętrzne koszty i korzyści, którym bezpośrednio nie towarzyszą przepływy finansowe. Należy przy tym szczegółowo opisać i uzasadnić przesłanki przyjętych w tym zakresie szacunków.

Do **korzyści zewnętrznych nie należą** wydatki związane z realizacją projektu, w tym np.:

- zyski wykonawców projektu,
- wynagrodzenia personelu i inne koszty operacyjne, już uwzględnione w analizie finansowej projektu,
- oszczędności wcześniej uwzględnione w analizie finansowej.

Wycena

Przeprowadzenie pełnej analizy i wycena korzyści oraz kosztów ekonomicznych jest obowiązkowe dla inwestycji o wartości kosztów kwalifikowanych 4 mln zł i powyżej.

Nie istnieje jedna uniwersalna metoda szacowania tych wartości. Ograniczone możliwości zastosowania wynikają głównie z trudności w uzyskaniu niezbędnych danych. Dlatego też przedstawiane czynniki i ich wartości powinny cechować:

- pewność lub obiektywnie wysokie prawdopodobieństwo zaistnienia,
- racjonalna metodologia oszacowania (poparta np. normami, obowiązującymi stawkami opłat, cenami rynkowymi, przeprowadzonymi badaniami naukowymi, statystyką).

Na cele wyceny wartości korzyści można wykorzystać dostępne opracowania i analizy (np. związane z ekonomiczną wartością pracy, poprawy kwalifikacji czy wartości i jakości życia).

Należy przy tym wskazać źródło danych, a wyniki obliczeń ustalić z uwzględnieniem:

- zakresu projektu,
- skali potencjalnego oddziaływania,
- lokalnych warunków dotyczących np. poziomu bezrobocia, wynagrodzeń, prognoz demograficznych itd.

Wartości korzyści ekonomicznych należy podawać z uwzględnieniem korekty fiskalnej oraz korekty cen rozrachunkowych, o których mowa w punkcie 7.3 Instrukcji.

Odpowiednie pozycje oszacowania należy zaprezentować w formie tabelarycznej dla okresu referencyjnego, jako wpływy ekonomiczne projektu.

7.2. Nakłady i koszty społeczno-gospodarcze związane z realizacją projektu

Identyfikacja

W przypadku analizy opisowej należy określić i uzasadnić skalę negatywnych oddziaływań społecznych i ekonomicznych inwestycji. Inwestycje w zakresie TIK najczęściej nie będą negatywnie oddziaływać na otoczenie. Należy jednak rozważyć następujące rodzaje negatywnego wpływu infrastruktury:

- uciążliwość wdrażania systemu (e-usługi) dla klientów i pracowników danego podmiotu (konieczność opanowania nowych czynności, ryzyko dublowania procedur, w przypadku nieprawidłowo zaprojektowanych systemów lub awarii – uniemożliwienie, utrudnienie pracy itp.),
- likwidacja stanowisk pracy,
- wzrost kosztów dostępu do zasobów,
- zmniejszenie popytu na usługi oferowane przez inne podmioty.

Oddziaływania negatywne należy odpowiednio opisać w analizie ryzyka (punkt 9 Instrukcji), a te które są związane ze środowiskiem – uwzględnić w analizie oddziaływania na środowisko (punkt 8 Instrukcji). W przypadku istotnych zagrożeń, należy przewidzieć odpowiednie działania prewencyjne i kompensacyjne.

Wycena

W przypadku opracowania pełnej analizy kosztów i korzyści należy oszacować wartość zidentyfikowanych kosztów ekonomicznych.

Podobnie jak w przypadku korzyści ekonomicznych, szacunki powinny być oparte na rzetelnej metodologii uzasadnionej przewidywanym stanem faktycznym.

Należy przy tym wskazać źródło danych, a wyniki obliczeń ustalić z uwzględnieniem:

- zakresu projektu,
- skali potencjalnego oddziaływania,
- lokalnych warunków dotyczących np. dostępności do infrastruktury dostępowej, poziomu umiejętności informatycznych grup docelowych danej e-usługi, „wykluczenia cyfrowego”, poziomu bezrobocia, wynagrodzeń, prognoz demograficznych itd.

Wartości kosztów ekonomicznych należy podawać z uwzględnieniem korekty fiskalnej oraz korekty cen rozrachunkowych, o których mowa w punkcie 7.3 Instrukcji.

Odpowiednie pozycje oszacowania należy zaprezentować w formie tabelarycznej dla okresu referencyjnego – jako koszty ekonomiczne projektu.

7.3. Analiza kosztów i korzyści

Analiza kosztów i korzyści obejmuje następujące działania:

- 1) korektę fiskalną,
- 2) przekształcenie z cen rynkowych na ceny rozrachunkowe,
- 3) wycenę kosztów i korzyści zewnętrznych,
- 4) obliczenie wskaźników dyskontowych: ENPV, ERR, B/C.

Korekta fiskalna

Dotyczy wyeliminowania wpływu różnorodnych uregulowań fiskalnych na wartości finansowe i ekonomiczne. Zasady korekty fiskalnej:

- wszystkie wartości powinny być podawane w kwotach netto, bez podatków pośrednich (VAT, akcyza),
- należy pominąć wszystkie podatki bezpośrednie (dochodowe, majątkowe),
- należy pominąć subwencje i dopłaty ze środków publicznych, mające charakter przekazu pieniężnego (płatności transferowych),
- jako wyjątek – w kosztach wynagrodzeń należy uwzględnić wydatki na ubezpieczenia społeczne (jest to wynagrodzenie odłożone w czasie – *Podręcznik CBA*, s. 48).

Korekta fiskalna obejmuje:

- przepływy finansowe (nakłady inwestycyjne, koszty operacyjne, oszczędności kosztów, przychody),
- wszystkie korzyści i koszty ekonomiczne.

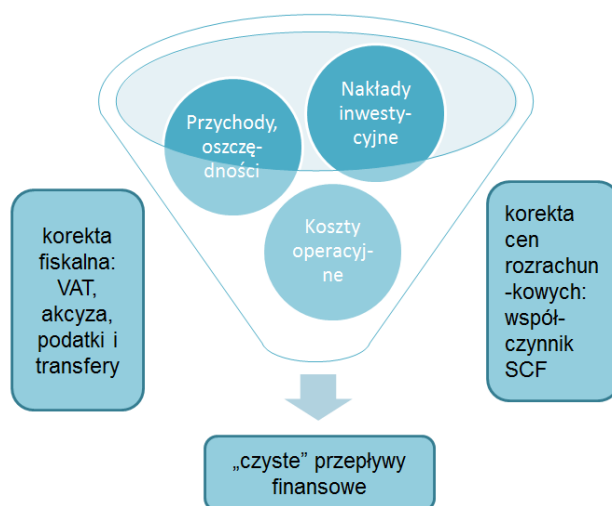
Przekształcenie z cen rynkowych na ceny rozrachunkowe

Przekształcenie to ma na celu eliminację zniekształceń wyceny wynikających np. z ograniczeń konkurencji przez monopole, czy regulacje w zakresie prawa pracy.

Ze względu na znaczny stopień skomplikowania IZ RPO WP 2014-2020 zaleca, aby:

- przekształcenia przepływów finansowych i ekonomicznych polegały na zastosowaniu Standardowego Współczynnika Konwersji (*Standard Conversion Factor*, *Podręcznik CBA*, s. 58)
- współczynnik ten przyjmuje wartość 1,00 i w praktyce nie zmienia wartości analizowanych przepływów.

W indywidualnych sytuacjach wnioskodawca może zastosować współczynnik o innej wartości, wymaga to jednak szczegółowego uzasadnienia. Np. jeśli stwierdzone zostanie, że wynagrodzenia są zawyżone ze względu na obowiązujące przepisy prawa w stosunku do wartości rynkowej pracy – w analizie ekonomicznej można obniżyć wartość tych kosztów operacyjnych.

Wycena kosztów i korzyści zewnętrznych

Patrz punkty 7.1 i 7.2 niniejszej Instrukcji.

Obliczenie wskaźników dyskontowych: ENPV, ERR, B/C

Analiza ekonomiczna przeprowadzana jest na podstawie wyniku przepływów finansowych z uwzględnieniem korekt fiskalnych, cen rozrachunkowych oraz doliczenia efektów zewnętrznych.

Do obliczenia wskaźników efektywności ekonomicznej stosowana jest, podobnie jak w analizie finansowej, metodologia zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Stopa dyskontowa do analiz ekonomicznych wynosi 5 %.

Rok n+	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
wsp. dysk.	1,00	0,9524	0,9070	0,8638	0,8227	0,7835	0,7462	0,7107	0,6768	0,6446	0,6139	0,5847	0,5568	0,5303	0,5051

Na podstawie ekonomicznych przepływów pieniężnych należy wyznaczyć ekonomiczne wskaźniki efektywności przedsięwzięcia, czyli:

- ENPV projektu
- ERR projektu
- B/C projektu.

Do obliczenia wyżej wymienionych wskaźników należy wziąć pod uwagę:

a) przepływy finansowe po przekształceniach fiskalnych i cen rozrachunkowych:

– nakłady inwestycyjne	}	z uwzględnieniem korekty fiskalnej i cen rozrachunkowych
– koszty operacyjne		
+ przychody i oszczędności		

- b) zewnętrzne koszty ekonomiczne (–),
- c) zewnętrzne korzyści ekonomiczne (+),
- d) ekonomiczną wartość rezydualną (+).

Wartość rezydualna w analizie ekonomicznej powinna przedstawiać potencjalne korzyści, które można uzyskać w czasie wykraczającym poza okres referencyjny projektu. Należy ją obliczyć podobnie jak wartość rezydualną na potrzeby analizy finansowej, przy czym podstawą obliczeń powinien być ekonomiczny wynik projektu z ostatniego roku okresu referencyjnego. Ekonomiczną wartość rezydualną należy obliczyć z zastosowaniem wzoru:

$$W_{re} = EF_{n+...} \times i$$

gdzie:

- $EF_{n+...}$ – to ekonomiczny wynik projektu dla ostatniego roku analizy (n+...) obejmujący: przychody, oszczędności i koszty finansowe (skorygowane o efekty fiskalne i rozrachunkowe, bez finansowej W), zewnętrzne koszty i korzyści ekonomiczne,
- i – to określona przez wnioskodawcę liczba lat funkcjonowania projektu poza okres referencyjny (taka sama jak w analizie finansowej).

Ekonomiczna wartość rezydualna wystąpi tylko wtedy, gdy przepływy ostatniego roku analizy ($EF_{n+...}$) będą dodatnie.

Dane za okres prognozy należy przedstawić w formie tabelarycznej. Do obliczeń można wykorzystać formuły arkuszy obliczeniowych (np. MS Excel: „NPV”, „IRR”, przy czym należy zwrócić uwagę na składnię funkcji i to, że wartości dla roku „0” powinny być dyskontowane współczynnikiem „1”).

Wzory do obliczenia wskaźników efektywności ekonomicznej:

$$\text{ENPV: } ENPV = \sum_{t=0}^n a_t S_t^E = \frac{S_0^E}{(1+r)^0} + \frac{S_1^E}{(1+r)^1} + \dots + \frac{S_n^E}{(1+r)^n}$$

$$\text{ERR } ENPV = \sum_{t=0}^n \frac{S_t^E}{(1+ERR)^t} = 0$$

gdzie:

S^E – salda strumieni ekonomicznych kosztów i korzyści generowanych w wyniku realizacji projektu w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy

n – okres odniesienia (liczba lat) pomniejszona o 1

a – ekonomiczny współczynnik dyskontowy

r – przyjęta ekonomiczna stopa dyskontowa (5%).

- Załącznik nr 1 do Wytycznych MliR

Wskaźnik B/C ($\frac{\text{Benefits}}{\text{Costs}}$) oznacza stosunek sumy zdyskontowanych korzyści do sumy zdyskontowanych kosztów generowanych w okresie referencyjnym.

Wzór do obliczenia wskaźnika B/C:

$$\text{B/C: } B/C = \frac{\sum_{t=0}^n a_t B_t^E}{\sum_{t=0}^n a_t C_t^E} = \frac{\frac{B_0^E}{(1+r)^0} + \frac{B_1^E}{(1+r)^1} + \dots + \frac{B_n^E}{(1+r)^n}}{\frac{C_0^E}{(1+r)^0} + \frac{C_1^E}{(1+r)^1} + \dots + \frac{C_n^E}{(1+r)^n}}$$

gdzie:

B^E – strumień korzyści ekonomicznych generowanych w wyniku realizacji projektu w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy

C^E – strumień kosztów ekonomicznych generowanych w wyniku realizacji projektu w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy

n – okres odniesienia (liczba lat) pomniejszona o 1

a – ekonomiczny współczynnik dyskontowy

r – przyjęta ekonomiczna stopa dyskontowa (5%)

- Załącznik nr 1 do Wytycznych MliR

Zgodnie z kryteriami oceny merytorycznej określonymi w SZOOP, dofinansowaniem ze środków EFRR może być objęty jedynie projekt ekonomicznie „korzystny”, tj. charakteryzujący się łącznie wskaźnikami:

- ENPV > 0
- ERR > 5%
- B/C > 1

Jeżeli wyżej wymienione warunki nie są spełnione, projekt nie może zostać zakwalifikowany do dofinansowania z funduszy UE. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy projekt wykazuje ujemną ENPV, lecz powoduje znaczące korzyści, których nie można było wycenić (których kwantyfikacja i oszacowanie wartości byłoby obarczone zbyt dużym ryzykiem lub dla których wnioskodawca nie dysponuje wiarygodnymi i uzasadnionymi szacunkami). Dla tych kategorii oddziaływań należy przedstawić analizę jakościową i efektywności kosztowej, uwzględniającą charakterystykę i skalę pozytywnych i negatywnych oddziaływań.

Przykład:

	Razem:	n+0	n+1	n+2	n+3	n+4	n+5	n+6
Nakłady inwestycyjne (-)	1000,0	1200,0						
Koszty operacyjne (-)			190,0	190,0	190,0	190,0	190,0	190,0
Przychody i oszczędności (+)			110,0	110,0	110,0	110,0	110,0	110,0
Zewnętrzne koszty ekonomiczne (-)			12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Zewnętrzne korzyści ekonomiczne (+)			600,0	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0
Ekonomiczna wartość rezydualna (+), i=3 lata								1524,0
Razem koszty ekonomiczne (-):	1000,0	1200,0	202,0	202,0	202,0	202,0	202,0	202,0
zdyskontowane koszty (r=5%)	1000,0	1142,9	183,2	174,5	166,2	158,3	150,7	143,6
Razem korzyści ekonomiczne (+):	0,0	0,0	710,0	710,0	710,0	710,0	710,0	2234,0
zdyskontowane korzyści (r=5%)	0,0	0,0	644,0	613,3	584,1	556,3	529,8	1587,7
Ekonomiczny wynik projektu:	-1000,0	-1200,0	508,0	508,0	508,0	508,0	508,0	2032,0
wartości zdyskontowane (r=5%)	-1000,0	-1142,9	460,8	438,8	417,9	398,0	379,1	1444,1

Przepływy finansowe podano po przekształceniach fiskalnych i cen rozrachunkowych. Wnioskodawca przewiduje, że inwestycja będzie funkcjonować minimum 3 lata poza okres referencyjny.

Obliczenie ekonomicznej wartości rezydualnej:

$$W_{re} = EF_{n+6} \times i$$

$$i = 3 \text{ lata}$$

$$EF_{n+6} = -190,0 \text{ (koszty operacyjne)} + 110,0 \text{ (przychody i oszczędności)} - 12,0 \text{ (koszty ekon.)} + 600,0 \text{ (korzyści ekon.)} = 508,0$$

$$W_{re} = 508 \times 3 = 1524,0$$

Ekonomiczne wskaźniki dyskontowe:

ENPV	ERR	B/C
1395,8	17,55%	1,45

8. Analiza oddziaływania na środowisko

Należy opisać oddziaływania projektu na środowisko oraz uzasadnić zgodność przedsięwzięcia z zasadami polityki ochrony środowiska UE. Jeżeli przedmiot projektu nie oddziałuje na środowisko, nie podlega procedurom oceny oddziaływania na środowisko i nie ma związku ze zmianami klimatu (np. wdrożenie e-usługi) – w poszczególnych punktach rozdziału należy to krótko uzasadnić.

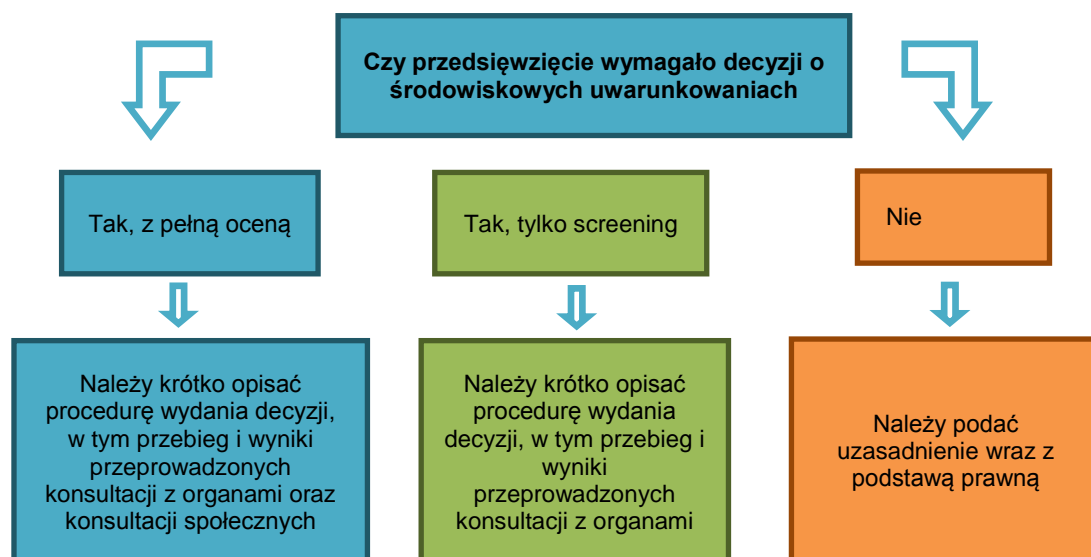
Informacje podawane w tym punkcie powinny być zgodne z załącznikiem nr 3 do wniosku o dofinansowanie.

Dodatkowe informacje na temat procedury oceny wpływów środowiskowych oraz regulacji prawnych w tym zakresie zostały przedstawione w *Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, MŚ, <http://klimada.mos.gov.pl/>.

8.1. Formalno-prawna procedura wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Należy krótko opisać, czy przedsięwzięcie wymagało uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.):

- jeżeli nie: należy uzasadnić, dlaczego,
- jeżeli tak: należy opisać przebieg i stopień zaawansowania procedury związanej z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, w tym opisać procedurę kwalifikowania przedsięwzięcia do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (screening) oraz procedurę pełnej oceny oddziaływania (scoping), o ile taka procedura była wymagana. Należy przedstawić informacje dotyczące przeprowadzonych konsultacji społecznych (o ile były wymagane) oraz informacje dotyczące opinii i uzgodnień wydanych przez organy administracji właściwe w zakresie ochrony środowiska.

Należy zwrócić szczególną uwagę na:

- 1) przedsięwzięcia wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 1839) oraz realizowane na obszarze i w otulinach form ochrony przyrody,

- 2) wymogi ochrony gatunkowej przewidziane w ustawie o ochronie przyrody oraz w Rozporządzeniach Ministra Środowiska:
- z 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183),
  - z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409),
  - z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. poz. 1408).

W odniesieniu do kwestii ochrony gatunkowej, studium wykonalności i załączane do wniosku dokumenty powinny jednoznacznie wskazywać, że badana była kwestia ewentualnego zagrożenia dla środowiska w odniesieniu do chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów (występujących w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia, w tym także poza obszarami chronionymi ustanowionymi na podstawie ustawy o ochronie przyrody).

8.2. Zrównoważony rozwój i zmiany klimatu

Zasada zrównoważonego rozwoju wynika wprost z przepisów prawa traktatowego. Zgodnie z kryteriami oceny projektów w ramach RPO WP 2014-2020 należy opisać czy projekt przewiduje:

- a) racjonalne gospodarowanie zasobami,
- b) ograniczenie presji na środowisko,
- c) uwzględnianie efektów środowiskowych w zarządzaniu,
- d) podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Ponadto w okresie programowania 2014-2020 należy skoncentrować się na celach Strategii Europa 2020 w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu i zrównoważonemu wykorzystaniu energii. W studium wykonalności należy:

- a) wyjaśnić, czy lub w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji celów polityki ochrony środowiska, w tym w zakresie zmian klimatu zgodnie ze strategią Europa 2020,
- b) wskazać, w jaki sposób cele polityki ochrony środowiska zostały uwzględnione w danym projekcie (w szczególności poprzez efektywną gospodarkę zasobami, zachowanie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, odporność na skutki zmian klimatu),
- c) wskazać wydatki związane z działaniami adaptacyjnymi lub zapobiegającymi tym zmianom, zgodnie z załącznikiem nr I do Rozporządzenia nr 215/2014,
- d) udzielić odpowiedzi czy lub w jaki sposób w projekcie uwzględniono zagrożenia związane ze zmianami klimatu, przystosowania się do zmian klimatu i ich łagodzenia oraz odporności na klęski żywiołowe; np.:
  - czy rozważono alternatywne rozwiązanie dotyczące mniejszego zużycia węgla lub oparte na źródłach odnawialnych?
  - czy w trakcie przygotowywania projektu przeprowadzono ocenę zagrożeń wynikających ze zmian klimatycznych lub kontrolę podatności na te zagrożenia (np. ryzyko powodzi, ekstremalnych temperatur, burz, gradu i wiatru, osunięć ziemi). Jest to szczególnie ważne w przypadku elektrowni wiatrowych, urządzeń instalowanych na dachach, urządzeń technologicznych biogazowni i spalania biomasy, hydroenergetyki, sieci ciepłowniczych, urządzeń transformatorowych i linii przyłączeniowych;
  - czy w ramach prowadzonych prac nad przygotowaniem projektu, w tym związanych z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uwzględniono kwestie związane ze zmianami klimatu?
  - czy zmiany klimatu wpłynęły na lokalizację inwestycji?
  - czy inwestycja w połączeniu ze zmianami klimatu będzie miała jakikolwiek pozytywny lub negatywny wpływ na otoczenie?
- e) jakie rozwiązania przyjęto w celu zapewnienia odporności na bieżącą zmienność klimatu i przyszłe zmiany klimatu w ramach projektu.

Dodatkowe informacje na temat przystosowania do zmian klimatu zawarte są między innymi w *Non-paper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient*⁵ oraz *Poradniku Ministerstwa Środowiska w zakresie przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe, 2015*.⁶

8.3. Analiza pozostałych obszarów oddziaływania inwestycji na środowisko

Należy opisać najważniejsze czynniki, które mogą mieć wpływ na stan środowiska w fazie inwestycyjnej oraz podczas eksploatacji projektu.

Należy zwrócić uwagę na:

- stosowanie w projekcie zasad ostrożności, działania zapobiegawczego, naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła i na zasadzie „zanieczyszczający płaci”, których podstawą jest art. 174 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. UE C 321E z 29.12.2006, s.1),
- dotrzymanie przepisów o ochronie środowiska, w szczególności o ochronie gatunkowej,
- zrównoważone korzystanie ze środowiska i zasobów, w tym problematykę utylizacji zużytego sprzętu komputerowego,
- efektywność energetyczną instalowanego sprzętu (jeśli dotyczy).

Informacje najlepiej przedstawić w formie tabeli.

Przykład:

Rodzaj oddziaływania	Charakter, zasięg oddziaływania	Środki zapobiegawcze i naprawcze
...	...	...

8.4. Oddziaływanie projektu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody

Należy przedstawić informację czy projekt (lub jego element) może oddziaływać na formy objęte ochroną w ramach sieci Natura 2000 albo inne formy ochrony przyrody wymienione w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.).

Jeżeli tak – należy podać nazwę oraz numer obszaru Natura 2000 (ewentualnie nazwę innej formy ochrony przyrody) oraz określić możliwe oddziaływania projektu na stan środowiska, w tym w szczególności na gatunki objęte ochroną, ze szczególnym uwzględnieniem dyrektyw:

- nr 92/43/EWG z późn. zm. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- nr 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.

⁵ http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/docs/non_paper_guidelines_project_managers_en.pdf

⁶ <http://klimada.mos.gov.pl/>

Zabrania się (...) podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub*
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub*
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.*

- art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody

Jeżeli projekt jest zlokalizowany poza terenami chronionymi, należy również przeanalizować, czy może on skutkować istotnymi oddziaływaniami na podlegające ochronie siedliska lub gatunki.

W przypadku stwierdzenia istotnego oddziaływania projektu na wyżej wymienione formy ochrony przyrody należy opisać zakres ograniczeń, działań kompensujących oraz system monitorowania występujących wpływów.

Szczegółowe informacje dotyczące obszarów Natura 2000 oraz innych form ochrony przyrody można uzyskać na stronach internetowych Generalnej oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (<http://natura2000.gdos.gov.pl/> oraz <http://rzeszow.rdos.gov.pl/>).

9. Analiza ryzyka i wrażliwości

Przeprowadzenie oceny ryzyka ma na celu oszacowanie trwałości finansowej oraz realności celów projektu finansowanego z funduszy UE. Poprzez analizę ryzyka należy przede wszystkim rozumieć identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń. Analiza ryzyka polega na określeniu prawdopodobieństwa jego wystąpienia i jego wpływu na projekt. Ocena ryzyka umożliwia projektodawcy przygotowanie się do sytuacji, gdyby niektóre kluczowe zmienne dotyczące projektu okazały się inne niż przewidywano.

Dogłębna analiza ryzyka stanowi podstawę solidnej strategii zarządzania ryzykiem, którą z kolei uwzględnia się w projekcie. Szczególną uwagę należy zwrócić na kwestie efektywności energetycznej i problemy środowiskowe.

Ocena ryzyka obejmuje dwa etapy:

1) Analizę wrażliwości, w ramach której określa się zmienne „krytyczne”, czyli te, których wahania mają największy wpływ na parametry finansowe i ekonomiczne przedsięwzięcia. Analiza wrażliwości powinna przedstawiać:

- a) jak będzie kształtować się wynik finansowy projektu (FNPV) w przypadku:
  - zmian nakładów inwestycyjnych w zakresie +/- 20 %,
  - zmian kosztów operacyjnych +/- 20 %,
  - oraz zmian popytu lub przychodów (jeśli występują) w przedziale +/- 20 %,
- b) jak będzie kształtować się wynik ekonomiczny projektu (ENPV) w przypadku:
  - zmian korzyści ekonomicznych w zakresie +/- 20 %,
  - zmian kosztów i nakładów ekonomicznych +/- 20 %.

Szczegółnej analizie powinny być poddane te sytuacje, w których zmiana parametrów w sposób więcej niż proporcjonalny wpływa na finansowy lub ekonomiczny wynik przedsięwzięcia.

2) Analizę ryzyka, która obejmuje następujące elementy:

- wykaz rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest projekt. Przedstawione ryzyka należy podzielić na następujące kategorie:
  - techniczne – związane z infrastrukturą teleinformatyczną,
  - organizacyjne – związane z organizacją podmiotów uczestniczących w projekcie oraz z czynnikiem ludzkim,
  - prawne – wynikające z kwestii formalnoprawnych i regulaminowych,
  - strategiczne – mające wpływ na realizację celów głównych projektu w zakładanym terminie;
- uszeregowanie według prawdopodobieństwa wystąpienia i nasilenia skutków (np. mało, średnio, wysoce prawdopodobne),
- negatywne skutki generowane w związku z projektem, np. w powiązaniu z analizą wrażliwości,
- określenie środków zapobiegawczych i zmniejszających ryzyko, w tym podmiotu odpowiedzialnego za zapobieganie ryzyku i jego skutkom, opis środków prewencyjnych i naprawczych.

Informacje najlepiej przedstawić w formie tabeli.

Przykład:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Prawdopodobieństwo wystąpienia (małe, średnie, duże)</i>	<i>Negatywne skutki</i>	<i>Środki zapobiegawcze i naprawcze</i>
<i>demograficzne (osoby korzystające) i popytowe (zainteresowanie społeczne inne niż przewidywano: zbyt małe lub niezdolność do zaspokojenia popytu, konkurencja innych e-usług)</i>	...	...	...
<i>niewłaściwe oszacowanie kosztów projektu</i>	...	...	...
<i>administracyjne i związane z udzielaniem zamówień</i>	...	...	...
<i>problemy prawne i regulacyjne (prawa autorskie, standardy e-usług publicznych, prawo do domeny, przetwarzanych danych osobowych, wrażliwych, zastrzeżonych, tajnych różnego rodzaju)</i>	...	...	...
<i>związane z budową (opóźnienia, błędy, brak wydolności systemów, standardu przesyłu danych, kompatybilność formatu danych, inne wady)</i>			
<i>operacyjne (brak pracowników, wzrost kosztów, komplikacje z użytkowaniem, utrzymaniem zasobów)</i>	...	...	...
<i>finansowe (np. mniejsza kwota lub zwrot dotacji)</i>	...	...	...
<i>bezpieczeństwo systemu, aplikacji, niepowołany dostęp,</i>	...	...	...
<i>inne ryzyka (jakie?)</i>	...	...	...

Załączniki:

1. Analiza finansowa i ekonomiczna w aktywnym arkuszu kalkulacyjnym

Do studium wykonalności należy załączyć jego analizę finansową i ekonomiczną w aktywnym arkuszu kalkulacyjnym (xls,xlsx, ods).

Analiza finansowa i ekonomiczna, która jest wymaganym załącznikiem do studium wykonalności, powinna być opracowana w aktywnym arkuszu kalkulacyjnym, jako materiał niezbędny do oceny projektu.

Przedstawienie arkusza kalkulacyjnego w wersji elektronicznej nie zwalnia z obowiązku zaprezentowania w treści studium analiz i obliczeń z konkretnym uzasadnieniem.

2. Arkusz do obliczania wydatków kwalifikowanych w projektach generujących dochody w arkuszu kalkulacyjnym

W przypadku projektów, które objęte są zasadami rozliczania dochodów, na podstawie **art. 61 Rozporządzenia UE nr 1303/2013** wymaganym załącznikiem do studium wykonalności, jako materiał niezbędny do oceny projektu, jest wypełniony Arkusz do obliczania wydatków kwalifikowanych w projektach generujących dochody (arkusz kalkulacyjny), który zawiera dane do wypełnienia tabeli D.3 we wniosku.

Wzór wyżej wymienionego Arkusza stanowi załącznik nr 2 do studium wykonalności.

Studium wykonalności powinno zawierać informację o osobie oraz firmie, która je wykonała:

Autor studium: *imię i nazwisko*: .....

Firma: .....